T.C.

OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ

DERS BİLGİ PAKETİ HAZIRLAMA KILAVUZU

OSMANİYE

(MART 2026)

İÇİNDEKİLER

Şekiller 3
Tablolar 4
KILAVUZUN AMACI 5
A. OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ DERS BİLGİ PAKETİ HAZIRLAMA İŞLEMLERİ 7
1. Akademik Birim Eğitim-Öğretim İşleri (Bölüm Kurulu, Bölüm Danışma Kurulu, İç ve Dış Paydaşlar) 7
2. Bölüm Kurulu 7
3. Bölüm/Program Bologna Süreci Program Yeterlikleri Komisyonu ve AKTS Koordinatörü 7
4. Ders Sorumlusu Öğretim Elemanları 9
5. Kalite Koordinatörlüğü, AKTS Koordinatörlüğü, Eğitim-Öğretim Koordinatörlüğü, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı 9
B. TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ, PROGRAM ÇIKTISI VE ÖĞRENİM ÇIKTISI 10
1. Genel Bilgi 10
C. DERS BİLGİ PAKETİNİN OLUŞTURULMASI 16
1. Program Seviyesi 16
1.1. Eğitim Türü (Amaçlar) ve Hedefler 16
1.2. Program Hakkında 16
1.3. Program Profili 16
1.4. Program Yetkilileri 16
1.5. Alınacak Derece 16
1.6. Kabul Koşulları 17
1.7. Üst Kademeye Geçiş 17
1.8. Mezuniyet Koşulları 17
1.9. Önceki Öğrenmenin Tanınması 17
1.10. Yeterlilik Koşulları ve Kuralları 18
1.11. İstihdam Olanakları 18
1.12. Program Çıktıları 18
1.13. Dersler 18
1.14. Ders & Program Yeterlilikleri İlişkisi 18
1.15. TYYÇ - Program Yeterlilikleri İlişkisi 19
2. Ders Seviyesi 20
2.1. Dersin Amacı 20
2.2. Dersin İçeriği 22
2.3. Yöntem ve Teknikler 23
2.4. Ölçme ve Değerlendirme 25
2.5. AKTS/İş Yükü Tablosu 27
2.6. Ders Kategorisi 29

2.7. Ek İşlemler 30
2.7.1. Öğrenme Çıktıları 31
2.7.2. Ders Akışı 39
2.7.3. Dersin Kaynakları 41
2.7.4. Dersin Program Çıktılarına Etkisi 43
2.7.5. Dersin Koordinatörü ve Yetkilileri 44
2.7.6. Ders İçin Önerilen Diğer Dersler 46
2.7.7. Dersin BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri İle İlişkilendirilmesi 47
SONUÇ 48
KAYNAKLAR 49

Şekiller

	Sayfa
Şekil 1. Türkiye Yeterlilik Çerçevesi	**11**
Şekil 2. Bloom Taksonomisi Bilişssel Alan Seviyeleri	**33**
Şekil 3. Bloom Taksonomisi Duyuşsal Alan Seviyeleri	**35**
Şekil 4. Bloom Taksonomisi Psikomotor Alan Seviyeleri	**37**

Tablolar

	Sayfa
Tablo 1. Seviyeler 5-8 Arasındaki İlerlemeyi Gösteren Seviye Tanımlayıcıları Tablosu	**13**
Tablo 2: Çeşitli Öğretim Yöntem ve Teknikleri	**23**
Tablo 3: Çeşitli Ders Değerlendirme Yöntemleri	**26**
Tablo 4: Bilişsel Alan Seviyeleri ve Örnek Fiiller	**34**
Tablo 5: Duyuşsal Alan Seviyeleri ve Örnek Fiiller	**36**
Tablo 6: Psikomotor Alan Seviyeleri ve Örnek Fiiller	**38**

KILAVUZUN AMACI

Avrupa Konseyi tarafından 1989 yılında Erasmus çerçevesinde uygulanmaya başlayan ve günümüzde Hayat Boyu Öğrenme Programı'nın önemli bir parçası olan Avrupa Kredi Transfer ve Biriktirme Sistemi (AKTS/ECTS), öğrenci iş yüküne dayalı ve öğrenci merkezli bir kredi sistemidir. Bu sistem, öğrencinin başarılı olması için gerekli olan öğrenme çıktıları ve edinilmesi gereken yeterlilikler doğrultusunda belirlenen program hedeflerini başarmayı amaçlamaktadır.

Başlangıcından bu yana, AKTS Avrupa ülkelerindeki yükseköğretim sistemlerinde geniş kabul görmüştür. AKTS'nin temel amacı; Yükseköğretimde öğrencinin başarılı olması için gereken öğrenme çıktılarını ve yeterliliklerini, şeffaf ve ölçülebilir bir program dahilinde sunmaktır. Bu kapsamda, Bologna Süreci'nin ve Avrupa Yükseköğretim Alanı'nın ana hedeflerini desteklemektedir. Farklı kurumlar arası geçişlerde öğrenme deneyimlerinin aktarılmasını sağlamaktadır. Aynı zamanda öğrenci hareketliliğini ve esnek derece kazanma yollarını teşvik etmektedir.

Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi (OKÜ), eğitim programlarını, eğitim bileşenlerini ve öğrenme etkinliklerini, Türk Yüksek Öğreniminin seviye gereklilikleri doğrultusunda eğitim amaçlarına ve öğrenme çıktılarına dayalı olarak tasarlamaktadır. Bu süreçte AKTS'yi bir referans ve şeffaflık aracı olarak benimsemektedir.

OKÜ, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi ve Avrupa Yeterlilikler Çerçevesini, yükseköğretimdeki çalışma alanları, öğrenme, öğretme, değerlendirme ve notlandırma yöntemlerine ilişkin öğrenci iş yüküne dayalı kredi tahsisi gibi özellikleri tasarlamak, uygulamak, gözden geçirmek, iyileştirmek ve güvence altına almak için kullanmaktadır. Bu süreçler, eğitim ve öğretim süreçlerinde kaliteyi sağlamak amacıyla yürütülmektedir.

Üniversitemiz kalite güvence süreçlerinin yönetilmesi, Yükseköğretim Mevzuatı, Bologna Kriterleri, YÖKAK Kurumsal Akreditasyon Standartları ve Program Akreditasyonu Standartları gereğince yapılmaktadır. Bölüm ve programların öğretim planlarının ve seçmeli derslerin tasarlanması ve güncellenmesinde Bologna Kriterleri, Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ), BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve T.C. 12. Kalkınma Planı dikkate alınmaktadır.

Ayrıca, iç ve dış paydaşların, özellikle ilgili sektör temsilcileri ve STK'ların görüş ve önerileri alınarak bu süreçler yürütülmektedir. Bu doğrultuda, üniversitemizde tüm öğretim elemanlarının sorumlu oldukları derslerle ilgili "Ders Bilgi Paketleri"ni tam ve eksiksiz bir şekilde doldurmaları büyük önem arz etmektedir.

Bu kılavuzun amacı; üniversitemizde Bologna sürecine uyum çalışmaları kapsamında eğitim öğretim veren tüm birimlerin program eğitim amaçları ve program yeterliliklerine ulaşılabilmesi için;

- Derslerin amaç ve içeriklerinin yazılmasına
- Ders öğretme ve öğrenme yöntem ve tekniklerinin belirtilmesine
- Ders değerlendirme çalışmalarının oluşturulmasına
- Dersin hedeflerine ulaşabilmek için gerekli İş Yükünü ve AKTS kredilerini hesaplamalarına
- Ders öğrenme çıktılarının oluşturulmasına
- Ders öğrenme çıktıları ile program yeterliliklerinin ilişkilendirmelerine
- Ders kaynaklarının sistematik olarak belirtilmesine
- Ders akış planının hazırlanmasına
- Ders yetkililerinin belirtilmesine
- Her program için tüm bilgileri Türkçe ve İngilizce olarak hazırlamalarına destek ve rehber olmaktır.

Bu kılavuz Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Eğitim-Öğretim Koordinatörlüğü tarafından hazırlanmıştır.

A. OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ DERS BİLGİ PAKETİ HAZIRLAMA İŞLEMLERİ

OKÜ'de eğitim-öğretim veren bütün önlisans, lisans ve lisansüstü programlarda aşağıdaki işlemler yapılmaktadır:

1. Akademik Birim Eğitim-Öğretim İşleri (Bölüm Kurulu, Bölüm Danışma Kurulu, İç ve Dış Paydaşlar)

Üniversitemizin misyon, vizyon ve hedefleri ve iç/dış paydaş görüşleri dikkate alınarak programın mezun profiline destekleyen program eğitim amaçları yazılır,

Programın eğitim amaçlarına ulaşabilmek için mezunların sahip olması beklenen yeterliliklere uygun program çıktıları belirlenir,

Programla ilgili bilgilerin güncellenmesi, program amaç ve kazanımlarındaki değişikliklere, iç/dış paydaş görüşlerine ve tekliflerine, TYYÇ ve ulusal/uluslararası program akreditasyon sistemlerinin belirlediği esaslardaki değişikliklere, programa özgü koşullardaki değişikliklere, ölçme-değerlendirme sistemi sonuçlarına ve akademik birim eğitim-öğretim komisyonlarının çalışmalarının sonuçlarına göre yapılır. Değişikliklerin mutlaka gerekçelendirilmesi gereklidir.

2. Bölüm Kurulu

Belirlenen program çıktılarına ulaşmak için müfredat kapsamında verilmesi planlanan derslere karar verir.

Akademik birimde eğitim-öğretim faaliyeti sürdürülen programlarının, ders öğrenim çıktılarını göz önüne alarak ders öğretim planları her eğitim-öğretim dönemi sonunda ilgili birim tarafından gözden geçirilir. İhtiyaç halinde bir sonraki eğitim-öğretim yılında uygulanacak şekilde güncellenir ve gerekçeleri ile birlikte taslak olarak bölüm kuruluna sunulur.

Her programın tanıtıcı bilgileri ve ders öğretim planlarını Türkçe ve İngilizce olarak hazırlanır.

3. Bölüm/Program Bologna Süreci Program Yeterlikleri Komisyonu ve AKTS Koordinatörü

Program bilgileri güncellemesinde "Öğrenci Bilgi Sistemi" üzerinden bölüm/program Bologna Süreci Program Yeterlikleri Komisyonu ve AKTS koordinatörü tarafından bir sonraki eğitim-öğretim yılında kontrol edilir: Müfredat derslerini Eğitim-Öğretim Koordinatörlüğü tarafından hazırlanan "Ders İzlencesi Hazırlama Kontrol Listesi" doğrultusunda hazırlar.

Program genel bilgileri: Bölümün tarihçesine yönelik kısa bilgi, mevcut programı benzer programlardan ayıran özellikler, bölümün öğrencilere sunduğu laboratuvar, klinik, teknik olanaklar ile öğretim dilini belirten bilgiler,

- Programın Amaçları ve Yeterlilikleri,
- Programa kabul koşulları,
- Mezuniyet koşulları,
- Mezuniyette kazanılacak diploma derecesi,
- Derecenin seviyesi
- Program yeterlilikleri ile ulusal yeterlilikler ilişkisi,
- Program yeterlilikleri ile alan yeterlilikleri ilişkisi,
- Çalışma şekli: Tam zamanlı, kısmi zamanlı, uzaktan, vb.,
- Eğitim-öğretim yöntemleri: Ders, seminer, grup çalışması, grup ödevi, mesleki faaliyet, laboratuvar, tez hazırlama, okuma, rapor yazma, ödev, teknik gezi, proje hazırlama, alan çalışması, staj, sosyal faaliyet, uygulama, arazi çalışması, yerinde uygulama, web tabanlı öğrenme vb.,
- Müfredat: Belirlenmiş program yeterliliklerine ve belirlenen kriterlere göre hazırlanan öğretim programı,
- Müfredatta yer alan derslerin iş yükleri ve kredilerin kontrol edilmesi
- Müfredattaki dersler ile program yeterlilikleri ilişkisinin kontrol edilmesi
- Üst dereceye geçiş bilgileri,
- Programdan mezun olanların istihdam olanakları

4. Ders Sorumlusu Öğretim Elemanları

Ders bilgi paketinin tamamlanmasında ve yarıyıl başında kontrol edilmesinde dersi veren öğretim elemanı öncelikli olarak sorumludur.

Eğitim-Öğretim Planlarında yer alan/alacak her bir ders için "Öğrenim Çıktıları"nın yazılması,

Ders öğrenim çıktılarına ulaşabilmek için gerekli iş yükünün ve AKTS kredilerinin hesaplanması,

Her bir derse ilişkin Öğrenim Çıktıları'nın Program Çıktılarından hangisi/lerini sağladığını belirleyerek ders öğrenim çıktıları ile program çıktıları'nın ilişkilendirilmesi.

Dersin sorumlu öğretim elemanı dersi ile ilgili güncellemeleri Eğitim-Öğretim Koordinatörlüğü tarafından hazırlanan "Ders İzlencesi Hazırlama Kontrol Listesi" doğrultusunda hazırlar.

5. Kalite Koordinatörlüğü, AKTS Koordinatörlüğü, Eğitim-Öğretim Koordinatörlüğü, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Program kalite/akreditasyon güvence sisteminin kurulması.

Yeni ders açma veya müfredat değişikliği teklifleri; "OKÜ.ÖİDB.FR.0030" sayılı form esas alınarak hazırlanır. Hazırlanan taslaklar; bölüm danışma kurulu, öğrenciler ve dış paydaşların görüşüne sunulur. Paydaş görüşleri alınan öneriler; akademik yeterlilik ve öğrenme çıktıları açısından incelenmek üzere sırasıyla bölüm kurulu ve ilgili akademik birim kurulu (Fakülte/YO/MYO) onayına sunulur. Tüm bu aşamaları tamamlayan teklifler, Senato'da görüşülmek üzere Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına iletilir. Senato onayı sonrası güncel programlar, Bologna Bilgi Sistemi ve ilgili web sayfalarında ivedilikle ilan edilir.

B. TÜRKİYE YÜKSEKÖĞRETİM YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ, PROGRAM ÇIKTISI VE ÖĞRENİM ÇIKTISI

1. Genel Bilgi

Ulusal Yeterlilikler Çerçevesi (UYÇ), ulusal düzeyde bir eğitim sistemindeki yeterlilikleri ve bunların birbirleriyle ilişkilerini açıklar. Diğer bir deyişle, UYÇ, ulusal ve uluslararası paydaşlarca tanınan ve ilişkilendirilebilen yeterliliklerin belirli bir düzen içerisinde yapılandırıldığı bir sistemdir. Bu kapsamda UYÇ; Avrupa Yeterlik Çerçevesi (AYÇ) ile uyumlu olacak şekilde tasarlanan; ilk, orta ve yükseköğretim dâhil, meslekî ve genel eğitim ve öğretim programları ve diğer öğrenme yollarıyla kazanılan tüm yeterlilik esaslarını gösteren ulusal yeterlilikler çerçevesidir. UYÇ, ülkemiz eğitim ve öğretim sistemi içerisinde ve diğer öğrenme ortamlarında kazanılan kalite güvencesi sağlanmış tüm yeterlilikleri kapsamaktadır.

Bu kapsamda; her programın seviyeleri, seviye tanımlayıcıları, yeterlilik tür belirleyicileri, yeterlilik türleri ve yeterlilik kategorileri belirlenmektedir. Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi Yeterlilik Türleri, Öngörülen Seviyeleri ve Sorumlu Kurumların bilgisine Türkiye yeterlilikleri veri tabanı (https://portal.tyc.gov.tr/)'dan ulaşılmaktadır (Şekil 1).

UYÇ'ne göre seviye 5 ila 8 arasındaki ilerlemeye yönelik bilgi, beceri ve yetkinlikler yer almaktadır (Türkiye Yeterlik Çerçevesi, 2015). Burada yer alan ifadelerle program çıktılarının ilişkilendirilmesi gerekmektedir (Tablo 1).

Program çıktılarında yer alan ifadeler, öğrencilerin programdan mezun oluncaya kadar kazanmaları gereken bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlamaktadır. Bu ifadeler yazılırken dikkat edilmesi gereken hususlar şu şekilde özetlenebilir:

- İfadeler, öğreticinin sunduğu içerikten ziyade, öğrenenin süreç sonunda edindiği bilgi, beceri ve yetkinlikleri merkeze alan bir yaklaşımla yapılandırılmalıdır.

- Bireyin eğitim sürecini tamamlamasının ardından neyi bildiği, neyi kavradığı ve hangi becerileri sergileyebileceğine dair beklentileri tanımlamalı; bu bağlamda öğretim süreci kadar öğrenenin somut kazanımlarına odaklanmalıdır.

Şekil 1. Türkiye Yeterlilik Çerçevesi

- Program çıktıları; ortalama bir öğrencinin süreç sonunda sahip olması beklenen bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlayan standartları yansıtmalıdır.

- Program çıktıları öğrenenin ne başarmasının beklendiğini ve bu başarıyı nasıl ortaya koyacağını yansıtmalıdır.

- Program çıktılarının yazımında açık ve anlaşılır bir dil kullanılmalı, olabildiğince kapalı ve dolaylı ifadelerden kaçınılmalıdır

- Program çıktıları mümkün olduğunca gerçekçi ve ulaşılabilir nitelikte olmalıdır.

- Programın çıktıları yazılırken "Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ)" dikkate alınmalıdır.

- Üniversitenin, fakültenin/yüksekokulun ve bölümün vizyon ve misyonu mutlaka dikkate alınmalıdır.

Programın çıktılarını belirlemek amacıyla ilgili birimde oluşturulan ekip ile program mezunlarının hangi özelliklere sahip olduğunu; hangi bilgi, beceri ve yetkinliklerle donanmış bireyler yetiştirilmek istendiğini ortaya koyabilmek amacıyla bir

ihtiyaç analizi yapılması önerilmektedir. İhtiyaç analizinin yapılabilmesi için daha önce programın "Bölüm Danışma Kurulu" görüşü alınmalıdır.

Öğrenme çıktıları ise, derse özgü olan ve ilgili ders sonunda öğrencilerde görülmesi beklenen bilgi, beceri ve tutumları ifade eden kazanımlardan oluşmaktadır. "Öğrenme Çıktıları", OBS'de yer alan "Ders Tanım ve İçerikleri" bölümündeki yedi başlıktan (genel bilgiler, öğrenme çıktıları, haftalık içerik, iş yükleri, değerlendirme, program ve öğrenme çıktısı ilişkisi, dersin ingilizcesi) biridir. Öğrenme kazanımı yazarken dikkat edilmesi gereken hususlar şunlardır:

- "Öğrencim, bu sürecin sonunda hangi bilgi ya da becerilere sahip olmalıdır?" sorusunu kendinize sorunuz. Cevabınız, çalışmalarınıza yön verecektir.

- Öğrenme kazanımı yazarken öğrencinin ulaşması gereken öğrenmeyi tanımlayan aktif fiiller kullanılmalıdır. Bu fiiller gözlenebilir ve ölçülebilir nitelikte olmalıdır ("çizer, gösterir, tasarlar, yapar, problem çözer, açıklar, örnek verir, uygular, eleştirir, karşılaştırır, çalıştırır, listeler, ilişkilendirir, kullanır, değerlendirir, açıklar, sıralar." vb.)

- Öğrenme çıktısı yazarken belirsiz fiiller kullanmaktan kaçınılmalıdır (bilir, anlar, fark eder." vb.)

- Her bir öğrenme kazanımı için bir fiil kullanılmalıdır. Her öğrenme çıktısı maddesinde yargı bildiren bir adet yüklem olmalıdır.

- Öğrenme çıktısı ulaşılabilir, gözlenebilir ve ölçülebilir olmalıdır.

- Öğrenme çıktısı gerçekçi ve genel olmalıdır.

- Öğrenme çıktısı herkes için anlaşılır olmalıdır.

- Öğrenme çıktısı yazarken dersin süresi, öğrenci özellikleri, ders seviyesi (ön lisans, lisans, yüksek lisans, doktora) göz önünde bulundurulmalıdır.

- Öğrenme çıktısı öğretim elemanının değil öğrencinin yapacaklarını göstermelidir.

- Herhangi bir dersteki konuların başlıkları "öğrenme çıktısı" olarak ifade edilmemelidir.

Tablo 1. Seviyeler 5-8 Arasındaki İlerlemeyi Gösteren Seviye Tanımlayıcıları Tablosu

Seviye	Bilgi	Beceri	Yetkinlik
5. Seviye	Bir iş veya öğrenme alanının sınırlarının farkında olarak, bu alana özgü, kapsamlı, kuramsal ve olgusal bilgilere sahip olma	Sınırları belirlenmiş soyut ve somut sorunlara yaratıcı çözümler geliştirmede gerekli, kapsamlı, bilişsel ve uygulamalı becerilere sahip olma	Öngörülemeyen değişikliklerin olduğu ortamlarda yönetim ve gözetim görevi yapma Kendisinin ve başkalarının başarım düzeyini değerlendirme ve geliştirme Projelerin yönetimi dâhil iş veya öğrenme ortamlarında işleme dair etkileşimde bulunma Bir iş veya öğrenme alanına yönelik hayat boyu öğrenme yaklaşımının kapsamına ve bu kapsamın örgün ve yaygın eğitim ile serbest öğrenme yollarıyla ilişkisi konusunda genel farkındalığa sahip olma Bir iş veya öğrenme alanındaki bilgi, beceri, tutum ve davranışlar ile toplumsal ve etik meseleler ve sorumluluklar ilişkisinin farkında olma
6. Seviye	Bir iş veya öğrenme alanında sorgulayıcı bakış açısını kapsayacak şekilde ileri düzeyde kuramsal, metodolojik ve olgusal bilgiye sahip olma	Uzmanlık gerektiren bir iş veya öğrenme alanında, karmaşık ve öngörülemeyen sorunları çözmek için gerekli, uzmanlık ve yenilik niteliği gösteren ileri düzeyde becerilere sahip olma	Öngörülemeyen iş veya öğrenme ortamlarında sorumluluk alarak karar verme ve bu ortamlarda karmaşık teknik veya meslekî faaliyet veya projeleri yönetme Kişilerin ve grupların meslekî gelişiminin yönetiminde sorumluluk alma Bir iş veya öğrenme alanına yönelik hayat boyu öğrenme yaklaşımının kavramları, politikaları, araçlarının uygulaması ve bunların örgün ve yaygın eğitim ile serbest öğrenme yollarıyla ilişkisi konusunda deneyim sahibi olma Bir iş veya öğrenme değerlendirmesinde bulunurken toplumsal ve etik değerlerin farkında olma

Tablo 1. Seviyeler 5-8 Arasındaki İlerlemeyi Gösteren Seviye Tanımlayıcıları Tablosu (Devam)

Seviye	Bilgi	Beceri	Yetkinlik
Seviye 7	Bir iş veya öğrenme alanında, özgün fikirlerin ve/veya araştırmanın temelini oluşturan ve bir kısmı en ileri düzeydeki ihtisas bilgisine sahip olma Alanındaki ve alanının ilişkili olduğu değişik alanların arayüzündeki bilgi meselelerinde sorgulayıcı yaklaşıma sahip olma	Bir iş veya öğrenme alanında yeni bilgi ve yöntemleri geliştirmek ve farklı alanlardan bilgiyi bütünleştirmek için yürütülen araştırma ve/veya yenilik faaliyetlerinde sorun çözmede ileri düzeyde beceriye sahip olma İleri araştırma işlemlerinin kavranılması, tasarlanması, uygulanması ve uyarlanmasını yapma becerisine ekip üyesi veya kısmen özerk olarak sahip olma	Öngörülemeyen değişikliklerin olduğu ortamlarda yönetim ve gözetim görevi yapma Kendisinin ve başkalarının başarım düzeyini değerlendirme ve geliştirme Projelerin yönetimi dâhil iş veya öğrenme ortamlarında işleme dair etkileşimde bulunma Bir iş veya öğrenme alanına yönelik hayat boyu öğrenme yaklaşımının kapsamına ve bu kapsamın örgün ve yaygın eğitim ile serbest öğrenme yollarıyla ilişkisi konusunda genel farkındalığa sahip olma Bir iş veya öğrenme alanındaki bilgi, beceri, tutum ve davranışlar ile toplumsal ve etik meseleler ve sorumluluklar ilişkisinin farkında olma
Seviye 8	Bir iş veya öğrenme alanındaki kuram, uygulama, yöntem ve tekniklerin en ileri düzeydeki sistematik bilgisine ve sorgulayıcı analiz yapacak kapasiteye sahip olma Bir iş veya öğrenme alanıyla ilişkili olarak farklı iş veya öğrenme alanlarında en ileri düzeydeki arayüz bilgisine sahip olma	Bir iş veya öğrenme alanındaki en ileri düzeydeki araştırma ve/veya yenilikte kritik sorunları çözmek, mevcut bilgiyi veya meslekî uygulamayı genişletmek ve yeniden tanımlamak için sentez ve değerlendirmeyi de kapsayan en ileri düzeydeki bilgi, yöntem ve teknikleri kullanmayı gerektiren uzmanlaşmış becerilere sahip olma İleri araştırma süreçlerinin kavranılması, tasarlanması, uygulanması ve uyarlanmasını yapma becerisine özerk olarak sahip olma Alanında ortaya çıkan, farklı alanlardaki yöntem ve yaklaşımların kullanımını da gerektiren yeni ve karmaşık sorunları çözme becerisine sahip olma	Güçlü bir yetkinlik, yenilik, özerklik, bilimsel ve meslekî tutarlılığa sahip olma ve araştırma dâhil iş veya öğrenme ortamlarındaki en ileri seviyedeki yeni fikirlerin ve süreçlerin geliştirilmesinde yetkin olduğunu gösterme Bir iş veya öğrenme alanındaki mevcut bilgi veya meslekî uygulamanın yeniden tanımlanmasına veya genişletilmesine imkân veren yeni ve özgün yaklaşımların geliştirilmesinde liderlik yapma Bir iş veya öğrenme alanına ve alanlar arasındaki arayüz bilgisine yönelik hayat boyu öğrenme yaklaşımının öngörülmeyen, karmaşık ve yenilik gerektiren ortamlarda geliştirilmesine, örgün ve yaygın eğitim ile serbest öğrenme yollarıyla desteklenmesine ilişkin konularda özgün politika ve uygulamalar geliştirme Bir iş veya öğrenme alanında, toplumsal ve etik meseleleri ve sorumlulukları dikkate alarak yeni bilgi üretme

TYYÇ, program çıktıları ve öğrenme çıktıları arasındaki temel fark, bu kavramların kapsayıcılık düzeylerinden kaynaklanmaktadır. TYYÇ ifadeleri program çıktılarına, program çıktıları ise ders öğrenme çıktılarına göre daha üst düzey ve kapsayıcı bir nitelik taşır. Dolayısıyla program çıktıları yazılırken, ifadelerin tek bir dersin öğrenme çıktısıyla sınırlı kalmamasına ve daha genel bir yetkinlik düzeyini temsil etmesine dikkat edilmelidir.

C. DERS BİLGİ PAKETİNİN OLUŞTURULMASI

1. Program Seviyesi

1.1. Eğitim Türü (Amaçlar) ve Hedefler

Programın amaç ve hedefleri; üniversitenin, fakültenin/yüksekokulun ve bölümün vizyon ve misyonu ile uyumlu olmalıdır. Aynı zamanda programa özgü akreditasyon kuruluşlarının beklentilerini karşılayacak şekilde oluşturulmalıdır. Türkçe ve İngilizce olarak yazılır.

1.2. Program Hakkında

Programın bilgileri kapsamında; programın eğitim dili, süresi, azami süre, kontenjan, ek kontenjan, programda staj olup olmadığı, ÖSYM sınav sonucunda tercih edilen puan türü yazılır. Program içeriği kapsamında; programın öğrenciye kazandıracağı bilgi ve beceriler yazılır. Programın eğitim süresi, hedeflenen AKTS kredisi, zorunlu ve seçmeli ders sayısı ve oranı yazılır. Bölüm başkanı, bölüm AKTS koordinatörü ve bölüm sekreter bilgileri günceldir. Programın tarihçesi, programdan mezun olduğunda öğrencinin kazandığı derece, kabul koşulları, programı başarı ile tamamlayan mezunların bir üst kademeye geçiş, mezuniyet koşulları, mezun istihdam olanakları, programın ölçme ve değerlendirme kriterleri detaylı yazılması beklenmektedir. Türkçe ve İngilizce olarak yazılır.

1.3. Program Profili

Programın özgünlüğü, programın üniversiteye katkısı vurgulanmalıdır. Türkçe ve İngilizce olarak yazılır.

1.4. Program Yetkilileri

Bölüm başkanı, bölüm AKTS koordinatörü ve bölüm sekreterine ait güncel bilgiler yer alır**.** Türkçe ve İngilizce olarak yazılır.

1.5. Alınacak Derece

Programı başarı ile tamamlayan mezunun kazandığı derece yazılmalıdır. Türkçe ve İngilizce olarak yazılır.

1.6. Kabul Koşulları

Bölüm kayıt yaptırmak isteyen öğrencinin üniversitenin akademik ve yasal mevzuatı çerçevesinde programa kabul edilen sınavlardan herhangi birinden beklenen puanı alarak ve tercih sonucunda yerleştirilmesi ile yerleştirilir. Türkçe ve İngilizce olarak yazılır.

1.7. Üst Kademeye Geçiş

Programı başarılı bir şekilde tamamlayan öğrencinin lisans/yüksek lisans/doktora derecelerine başvurması beklenmektedir. Türkçe ve İngilizce olarak yazılır.

1.8. Mezuniyet Koşulları

Öğrencinin kayıtlı olduğu diploma programından mezun olabilmesi için üniversitenin Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği ve Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği çerçevesinde değerlendirilmekte ve AKTS kredisi kontrol edilmektedir**.** Türkçe ve İngilizce olarak yazılır.

1.9. Önceki Öğrenmenin Tanınması

Programa, Üniversite içinden ve diğer yükseköğretim kurumlarından yatay geçiş yapılabilir. Yatay geçişler, 24/4/2010 tarihli ve 27561 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Önlisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Ana Dal, Yan Dal ile Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmelik hükümlerine ve Senato tarafından belirlenen esaslara göre yapılır. Meslek yüksekokulu mezunlarının lisans programlarına kabulü, kayıtlarının hangi döneme yapılacağı ve intibak programları; 19/2/2002 tarihli ve 24676 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Meslek Yüksekokulları ve Açıköğretim Ön Lisans Programları Mezunlarının Lisans Öğrenimine Devamları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre yapılır. Bu konuya ilişkin esaslar, kurulun önerisi üzerine Senato tarafından belirlenir. Üniversiteye yeni kayıt yaptıran öğrenciler, öğretim yılı başında Üniversitemizde yapılan muafiyet ve yeterlik sınavına katılarak başarılı olmaları halinde, İsteğe Bağlı Yabancı Dil Hazırlık Sınıfından ve bazı zorunlu derslerden muaf olabilmektedir. ÖSYM tarafından yapılan Dikey Geçiş Sınavı (DGS) ile Ön lisans programlarından mezun olan öğrenciler mezun oldukları alanların devamı niteliğindeki Lisans programlarına yerleştirilebilirler.

Yükseköğretim Kurumlarında Ön lisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal ile Kurumlar arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmelik kapsamında; Üniversite Senatosunun belirlediği esaslar doğrultusunda diğer yükseköğretim kurumlarından üniversitemizin eşdeğer programlarına kurumlar arası yatay geçiş, üniversitenin eşdeğer düzeydeki programlarına ise kurum içi yatay geçiş ile öğrenci kabulü yapılmaktadır. Yine aynı esaslar doğrultusunda, öğrencilerin gerekli koşulları sağlamaları halinde Çift Anadal ve Yandal Programlarına kayıt hakkı bulunmaktadır. Öğrenim Hareketliliğinde Tanınma ise; bölümün Erasmus/Farabi koordinatörlüğü işbirliğiyle yürütülmektedir. Türkçe ve İngilizce olarak yazılır.

1.10. Yeterlilik Koşulları ve Kuralları

Öğrencinin kayıtlı olduğu diploma programından mezuniyet işlemleri Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'ne ve Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği'ne göre değerlendirilmektedir. Türkçe ve İngilizce olarak yazılır.

1.11. İstihdam Olanakları

Program mezunlarının eğitim süresince kazandıkları bilgi ve tecrübeyi kullanacakları alanlar detaylı olarak yazılmalıdır. Türkçe ve İngilizce olarak yazılır.

1.12. Program Çıktıları

Program çıktılarının programın ilgili olduğu akreditasyon kurumunun taleplerine uygun şekilde hazırlanması beklenmektedir. Örnek: Ön lisans programlarının program çıktıları için MEDEK, hemşirelik için HEPDAK, mühendislik bölümleri için MÜDEK gibi. Kurumsal akreditasyon çalışmaları kapsamında program çıktılarının bölüm danışma kurulunda paydaş görüşleri alınması beklenmektedir. Türkçe ve İngilizce olarak yazılır.

1.13. Dersler

Program müfredatında ilgili eğitim-öğretim yılında yer alan derslerin listesi güncellenir. Müfredat derslerine ait ders bilgi paketinin güncellenmesine ilişkin bilgiler sayfa 20'de yer almaktadır.

1.14. Ders & Program Yeterlilikleri İlişkisi

Program müfredatında yer alan derslerin, ders çıktıları ile program çıktıları karşılaştırılması gerçekçi ve mantığa uygun oluşturulmalıdır.

1.15. TYYÇ - Program Yeterlilikleri İlişkisi

Programın çıktıları ile TYYÇ kapsamında temel alanı ve yeterlilik alanları ilişkisi eklenmelidir. Bu ilişkinin oluşturulması amacıyla öğrencilerden dersi aldıkları dönemin sonunda AKTS anketi yapılarak oluşturulur.

2. Ders Seviyesi

2.1. Dersin Amacı

Dersin amacı belirtilirken dönem sonunda öğrencilerin kazanması istenilen hedeflere yer verilmeli, ders öğrenme çıktıları ile ilişkili olmalıdır. Ders amacı Türkçe ve İngilizce dillerinde tek paragraf halinde, içeriği tekrar etmeyen, genel bir amaç cümlesi olarak yazılmalı (Adım 1).

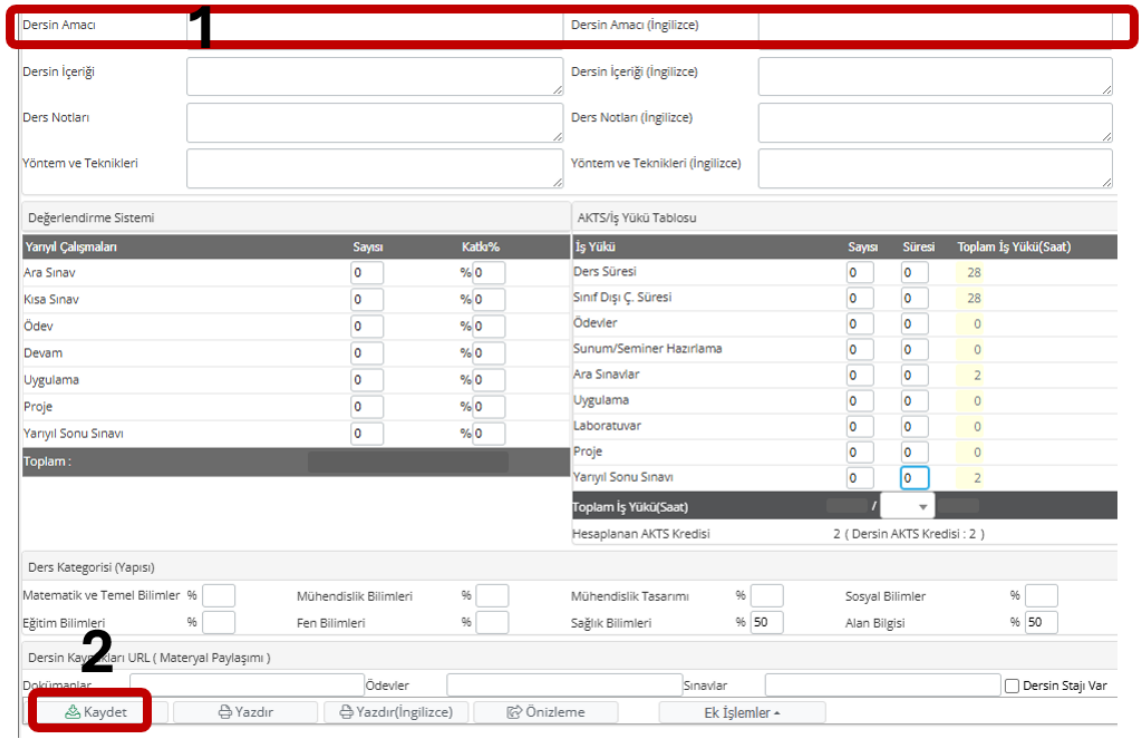

Uygun tanımlama yapıldıktan sonra kaydetmek için mevcut ekrandaki kaydet sekmesine tıklanmalıdır. (Adım 2)

Örnek:

Türkçe: Bu ders, işletmelerin finansal karar alma süreçlerini kavratmayı, finansal tabloları analiz etme, finansal planlama ve bütçeleme yapabilme, çalışma sermayesini etkin yönetebilme ve paranın zaman değeri kavramını uygulayabilme becerilerini kazandırmayı amaçlar.

İngilizce: The course aims to equip students with the skills to understand the financial decision-making processes of businesses, analyze financial statements, perform

financial planning and budgeting, effectively manage working capital, and apply the concept of the time value of money.

2.2. Dersin İçeriği

Ders içeriğinde ders kapsamında yer alan konular ile dersin amacı, öğrenme çıktıları ve dersin hedefleri arasında bağlantı kurularak bir ya da birkaç cümleden oluşan özet bilgi verilmelidir. Ders içeriği ile ilgili bilgiler akademik ve güncel bir özet belirtilmelidir. Ders içeriği alanına 14 haftalık ders akışı kopyalanmamalıdır. Ders içeriği Türkçe ve İngilizce belirtilmelidir (Adım 3).

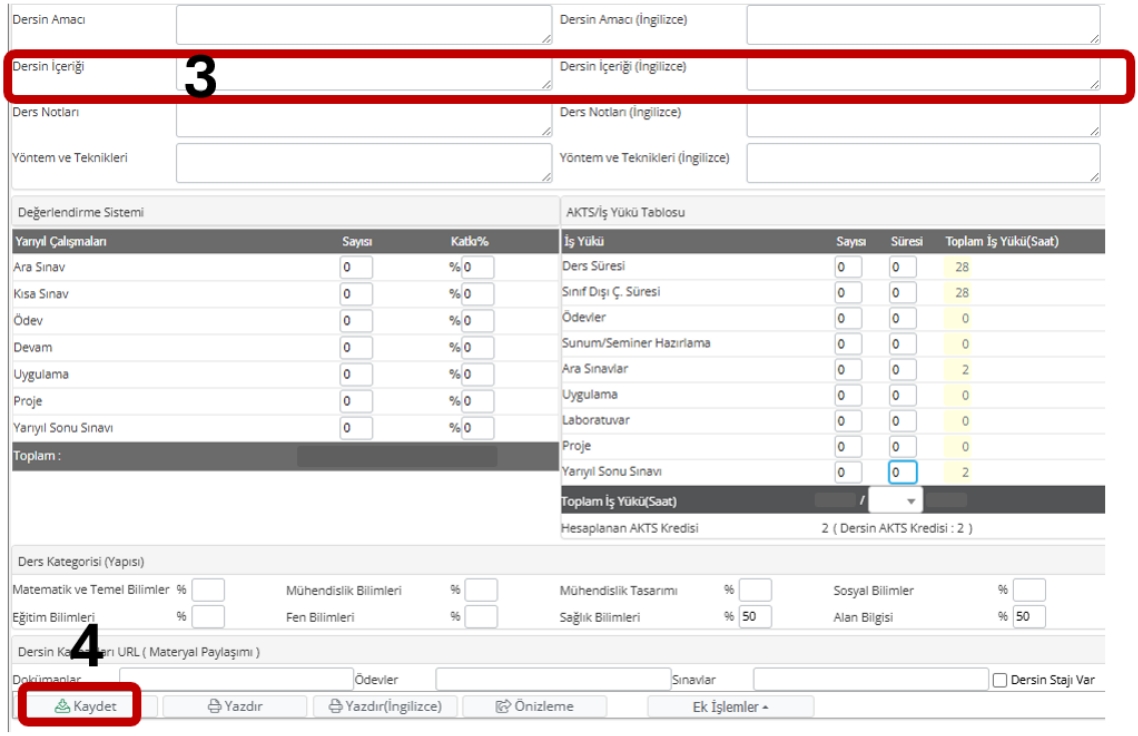

Bu tanımlama yapıldıktan sonra kaydetmek için mevcut ekrandaki kaydet sekmesine tıklanmalıdır (Adım 4).

Örnek:

Türkçe: Bu ders, üslü köklü sayılar, mutlak değer, denklemler ve grafikler, fonksiyonlar gibi temel matematik konularını ve bu öğrenilen bilgilerini kullanarak çözüm yapabileceği işletme ve ekonomi problemlerini içerir.

İngilizce: This course covers fundamental mathematical topics such as exponents, roots, absolute value, equations and graphs, and functions, as well as business and economics problems that can be solved using this acquired knowledge.

2.3. Yöntem ve Teknikler

Ders kapsamında dönem boyunca kullanılan öğretim yöntem ve teknikleri Türkçe ve İngilizce dillerinde belirtilmelidir (Adım 5). Aynı zamanda dersin yüzyüze veya çevrimiçi olup olmadığı bu alanda belirtilmelidir. Çeşitli öğretim yöntem ve teknikleri Tablo 2'de belirtilmektedir.

Tablo 2: Çeşitli Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Türkçe	**İngilizce**
Anlatım	Lecture
Problem Çözümü	Problem Solving
Soru-Yanıt	Question-Answer
Deney	Experiment
Gözlem	Observation
Gösteri	Demonstration
Alan Gezisi	Field Trip
Takım/Grup Çalışması	Team/Group Work
Beyin Fırtınası	Brainstorming
Örnek Olay İncelemesi	Case Study
Rapor Hazırlama/Sunma	Report Preparation/Presentation
Proje Tasarımı/Yönetimi	Project Design/Management
Rol Oynama/Canlandırma	Rol play
Uygulama	Practice
Tartışma	Discussion
Oyunlaştırma	Gamification
Ters Yüz Sınıf	Flipped Classroom
Staj	Internship

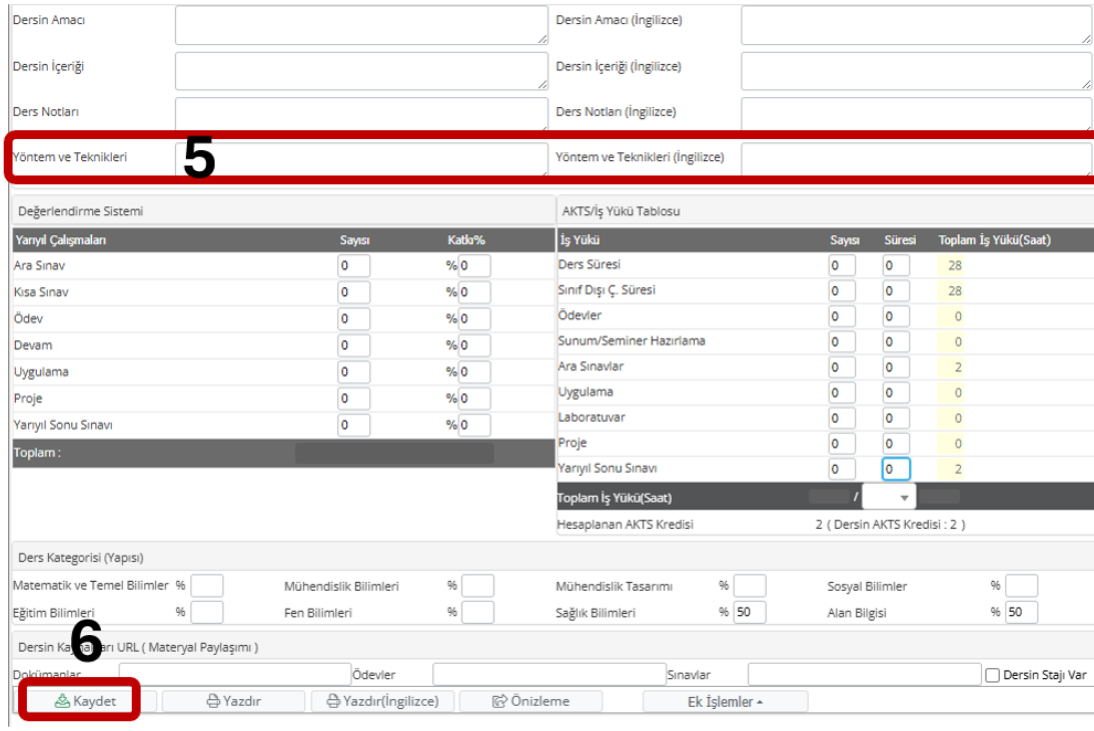

Bu tanımlama yapıldıktan sonra kaydetmek için mevcut ekrandaki kaydet sekmesine tıklanmalıdır (Adım 6).

2.4. Ölçme ve Değerlendirme

Öğrencilerin bir dersteki başarılarının ölçülmesinde ve değerlendirilmesinde; o derse ait yarıyıl içi ve yarıyıl sonu çalışmalar dikkate alınmaktadır. Bu çalışmaların türleri, bunların sayısı ve ders başarı notuna katkısı, dersi veren öğretim elemanı tarafından her yarıyıl derslerinin başlangıcında öğrencilere duyurulur.

Dersin yarıyıl çalışmaları ve ders değerlendirmesine katkıları belirlenirken aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir.

1. Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Ölçme ve Değerlendirme Esasları Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği, Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği, Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, Ön Lisans ve Lisans Sınav Uygulama Yönergesi dikkate alınarak oluşturulmalıdır.

2. Öğrencinin sadece dinleyici değil; bulunduğu öğrenim seviyesine uygun, aktif, katılımcı ve sorumluluk alabileceği, performansa dayalı değerlendirme yöntemleri kullanılmalıdır. Çeşitli ders değerlendirme yöntemleri Tablo 3'de belirtilmektedir.

3. Değerlendirme sisteminde uygun yarıyıl çalışmaları belirlenerek sayı ve yüzde katkı değerleri tabloya girilmeli, toplam katkı %100 olmalıdır. Ön Lisans ve Lisans Sınav Uygulama Yönergesi belirtilen oranlar mutlaka dikkate alınmalıdır.

4. Değerlendirme sistemindeki yarıyıl çalışmaları ile öğrenme çıktıları uyumlu olmalıdır.

Bu tanımlamalar (Adım 7) yapıldıktan sonra kaydetmek için mevcut ekrandaki kaydet sekmesine tıklanmalıdır (Adım 8).

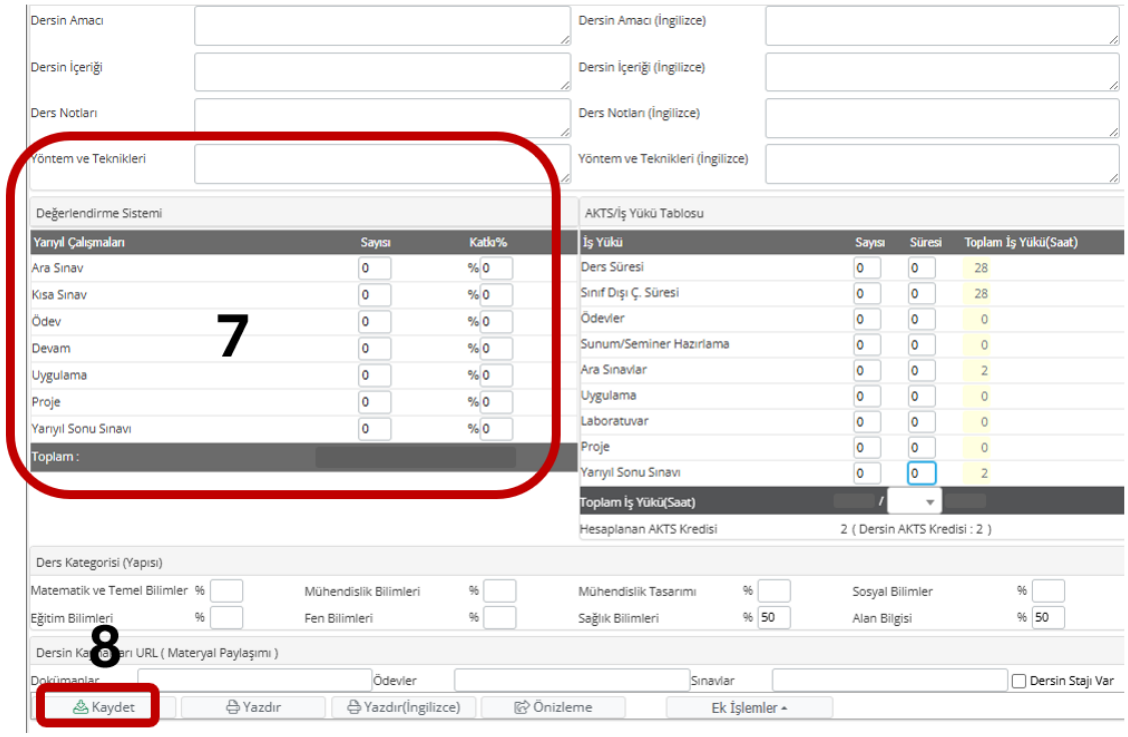

Tablo 3: Çeşitli Ders Değerlendirme Yöntemleri

Türkçe	**İngilizce**
Ara Sınav	Midterm
Yıl Sonu Sınavı	Final Exam
Küçük Sınav	Quiz
Sözlü Sınav	Oral Exam
Ödev	Assignment/Homework
Proje	Project
Portfolyo	Portfolio
Sunum	Presentation
Rapor Yazımı	Report Writing
Laboratuvar/Deney Raporu	Lab/Experiment Report
Tez	Thesis
Grup Çalışması	Team/Group Work
Derse Katılım	Attendance

2.5. AKTS/İş Yükü Tablosu

İş yükü, öğrencinin hedeflenen öğrenme kazanımlarına ulaşabilmesi için dersle ilgili olarak sınıf içinde ve dışında gerçekleştirdiği tüm yarıyıl veya yıllık çalışmaları (ders, uygulama, ara sınav, yıl sonu sınavı, quiz, bireysel çalışma, ödev, saha çalışması, proje, sunum, deney, vb tüm aktiviteler) kapsamaktadır. Üniversitemiz Eğitim-Öğretim Koordinatörlüğü tarafından 1 AKTS 30 saat olarak belirlenmiştir.

Bir dersin AKTS/İş yükünün belirlenmesinde; öğrencinin ders içi ve dışındaki çalışmalara harcadığı zaman, derste hedeflenen öğrenme kazanımları, seçilen öğrenme ve öğretme yöntemleri, seçilen ölçme/değerlendirme teknikleri, ders programının yapısı ve tutarlılığı (dersler arasındaki tutarlılık, derslerin yeri vb.), öğrencinin yeteneği ve çabası ve öğrenim süresi gibi faktörler etkilidir.

Bir dersin, hedeflerine ulaşabilmesi için içeriğine en uygun aktivite ve iş yükü tanımlaması dersin sorumlu öğretim üyesi / görevlisi tarafından yapılmalıdır.

Dersin AKTS/iş yükü belirlenirken aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir.

1. AKTS iş yükü hesaplamalarında, dersin toplam süresi 14 hafta üzerinden; haftalık süre ise ilgili dersin haftalık saati temel alınarak doldurulmalıdır.

2. İş yükü tablosuna girilen bilgiler değerlendirme sistemindeki tabloda yer alan yıl içi çalışma bilgileri ile uyumlu olmalıdır.

3. Bir etkinliğin öğrenciye oluşturduğu iş yükü ile değerlendirme katkısının uyumlu olması tavsiye edilmektedir.

4. AKTS/İş yükü planlaması sonucunda oluşan AKTS kredisi ile dersin müfredatta yer alan AKTS kredisi ile aynı olmalıdır.

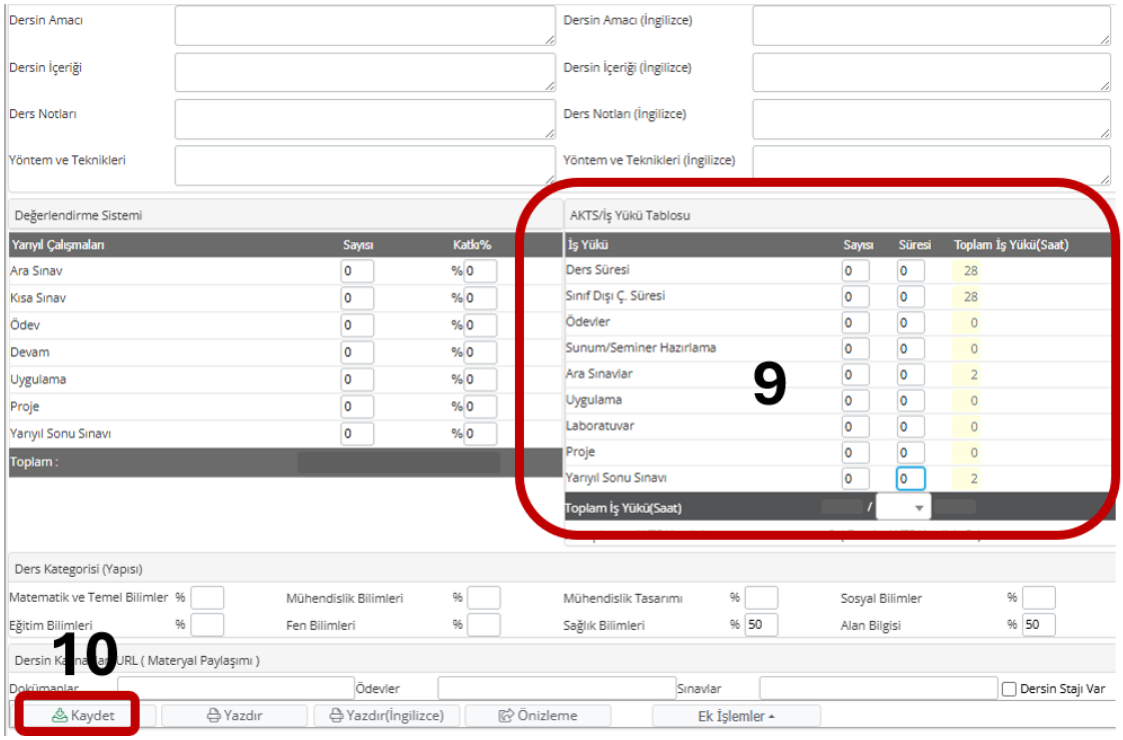

Bu tanımlamalar yapıldıktan (Adım 9) sonra kaydetmek için mevcut ekrandaki kaydet sekmesine tıklanmalıdır. (Adım 10)

2.6. Ders Kategorisi

Bilgisi girilen dersin hangi kategoride olduğu bilgisi doldurulmalı, toplamı %100 olmalıdır. (Adım 11)

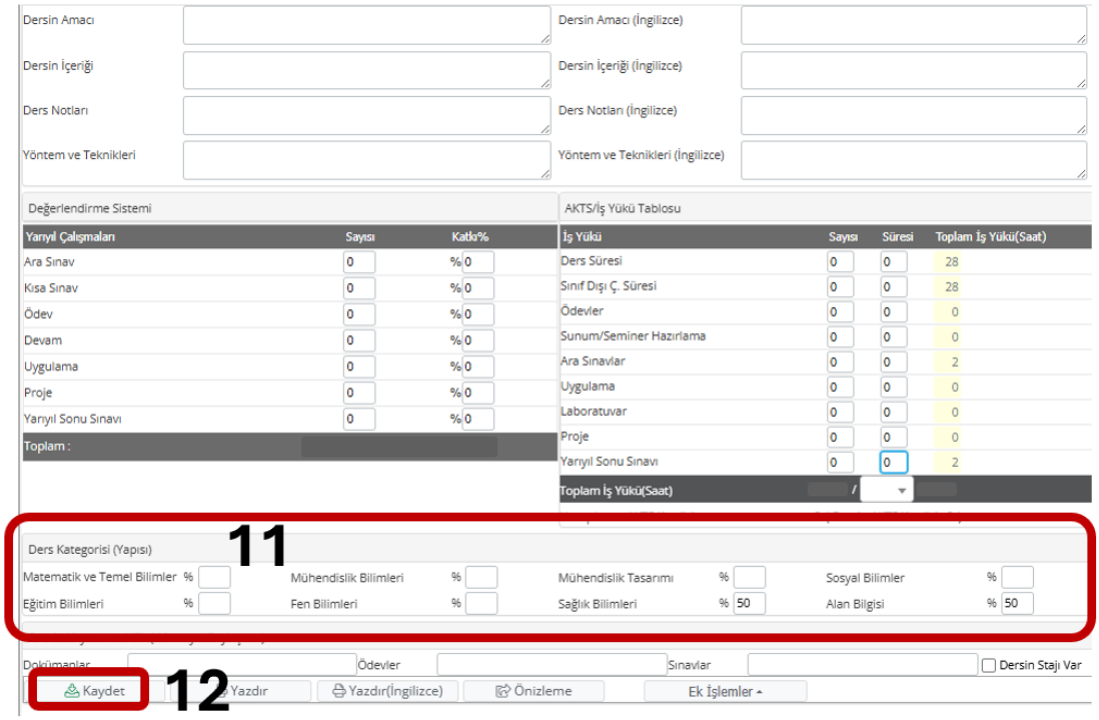

Bu tanımlamalar yapıldıktan sonra kaydetmek için mevcut ekrandaki kaydet sekmesine tıklanmalıdır (Adım 12).

2.7. Ek İşlemler

Öğrenci bilgi sisteminde ders bilgi paketinin tanımlanmasında dikkat edilmesi gereken bir diğer alan ek işlemlerdir. Ek işlemler sekmesinde ders öğrenme çıktıları, haftalık ders akışı, ders kaynakları, ders öğrenme çıktılarının program yeterliliğine katkısı, dersin yetkilileri ve ders önerileri yer almaktadır.

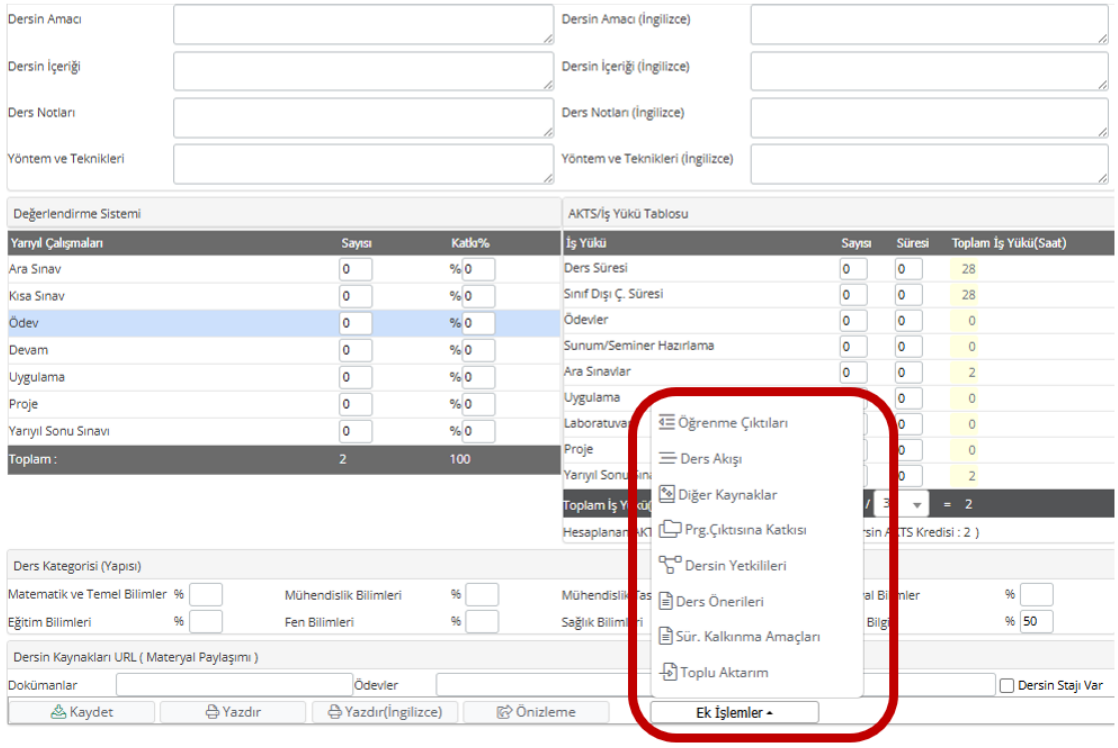

2.7.1. Öğrenme Çıktıları

Bir öğrencinin dersi başarıyla tamamlamasının ardından sahip olacağı yetkinliklere (bilgi, beceri, yetkinlikler, davranış vb.) bu bölümde yer verilir. Öğrenme çıktıları, bir öğrenme sürecini tamamlayan öğrencinin neleri yapabileceğini, hangi yeteneklere sahip olduğunu açıklar. Öğrenme çıktıları genel olarak bir derse spesifik olarak tasarlanmakla birlikte eğitim hayatının genelinde kazanılacak problem çözme, etkili ekip çalışması yapma gibi bir "Anahtar Yetkinlik" de içerebilir.

Öğrenme çıktıları yazılırken aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir.

1. Öğrenme çıktıları yazılırken Bloom taksonomisi mutlaka göz önünde bulundurulmalı, dersin seviyesine uygun uygun olmalıdır.

2. Öğrenme çıktılarında bilgi, beceri veya tutumlar gözlenebilir ve ölçülebilir şekilde tanımlanmalıdır.

3. Öğrenme çıktıları ulaşılabilir olmalıdır.

4. Öğrenme çıktıları herkes için anlaşılır olmalı, yoruma açık olmamalıdır.

5. Her bir ders için en az üç en fazla 10 öğrenim çıktısı yazılmalıdır.

6. "Fikir sahibi olur, bilgi sahibi olur, anlar, öğrenir, bilir, aşina olur, kavrar, maruz kalır, haberdar olur" vb. genel ve belirsiz terimlerden kaçınılmalıdır. Bu terimler, öğrenme çıktılarına değil öğretme amaçlarına yöneliktir.

7. Her bir öğrenme çıktısı için tek bir fiil kullanılmalı, net ve etkin ifadeler yer almalıdır. Örneğin "açıklar, modeller, listeler, tasarlar, hesaplar, analiz eder", vb.

8. Öğrenme çıktılarının, ders amaçlarıyla ilişkili, programın amaç ve yeterliklerine uygun ve katkı sağlar nitelikte olması gerekmektedir.

Örnek:

Türkçe: Üslü sayılar, köklü sayılar, logaritma ve mutlak değer gibi temel matematik konularına ait problemleri çözer.

İngilizce: Solves problems related to fundamental mathematical topics such as exponents, roots, logarithms, and absolute value.

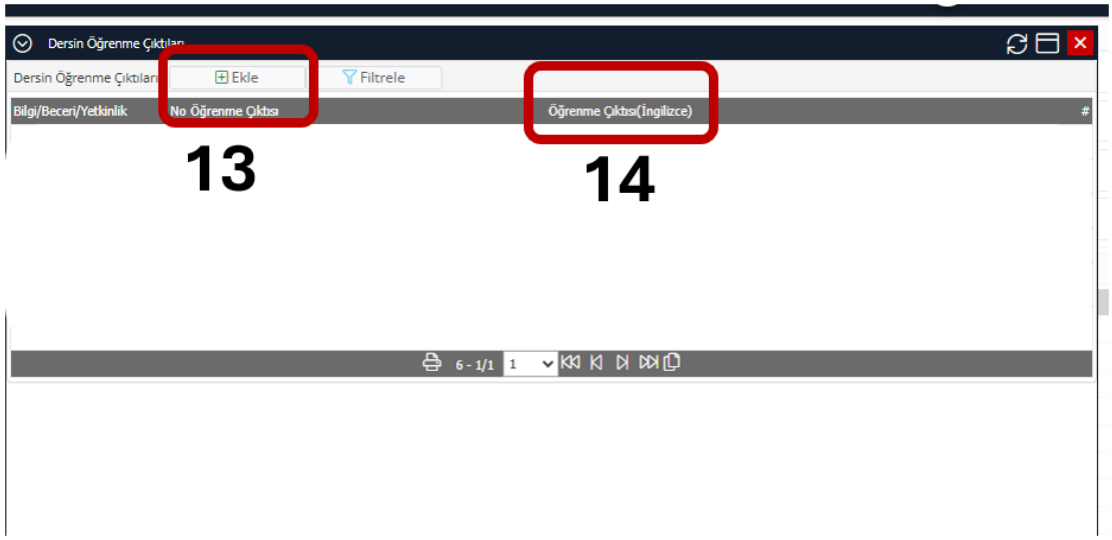

Ekle sekmesine tıklandıktan (Adım 13) sonra gelen ekranda ders öğrenme çıktıları sırasıyla Türkçe ve İngilizce girilmeli (Adım 14), ardından mevcut ekrandaki kaydet sekmesine tıklanarak (Adım 15) işlem tamamlanmalıdır. Her bir öğrenim çıktısı tanımlaması için bu işlem tekrarlanmalıdır.

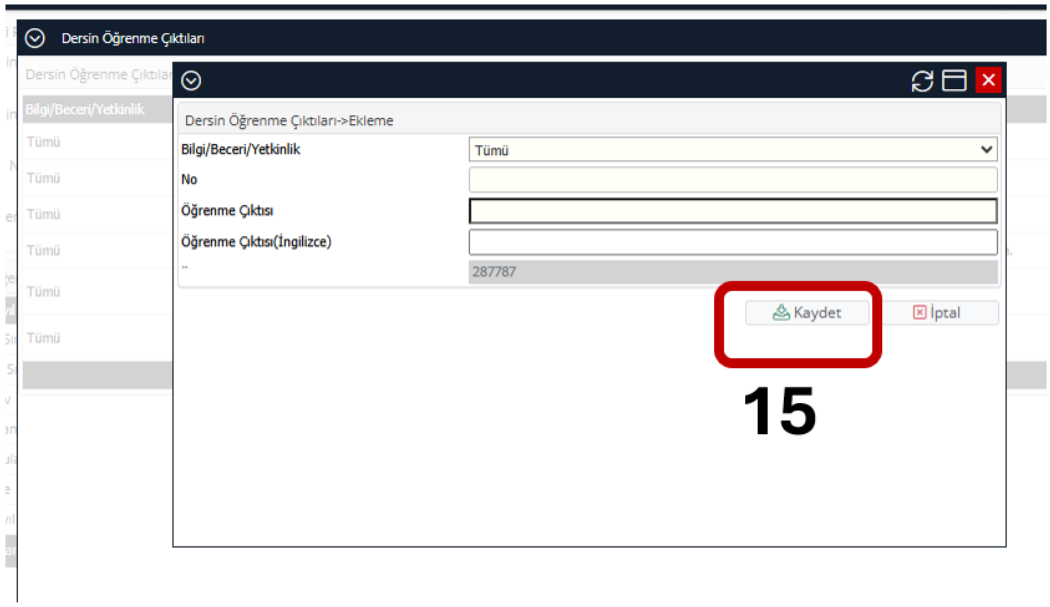

Bloom Taksonomisi öğrenme alanları ve seviyelerine göre öğrenme çıktılarında kullanılabilecek çeşitli örnek fiiller Tablo 4, Tablo 5 ve Tablo 6'da verilmektedir.

Bloom Taksonomisi Öğrenme Alanları ve Seviyeleri

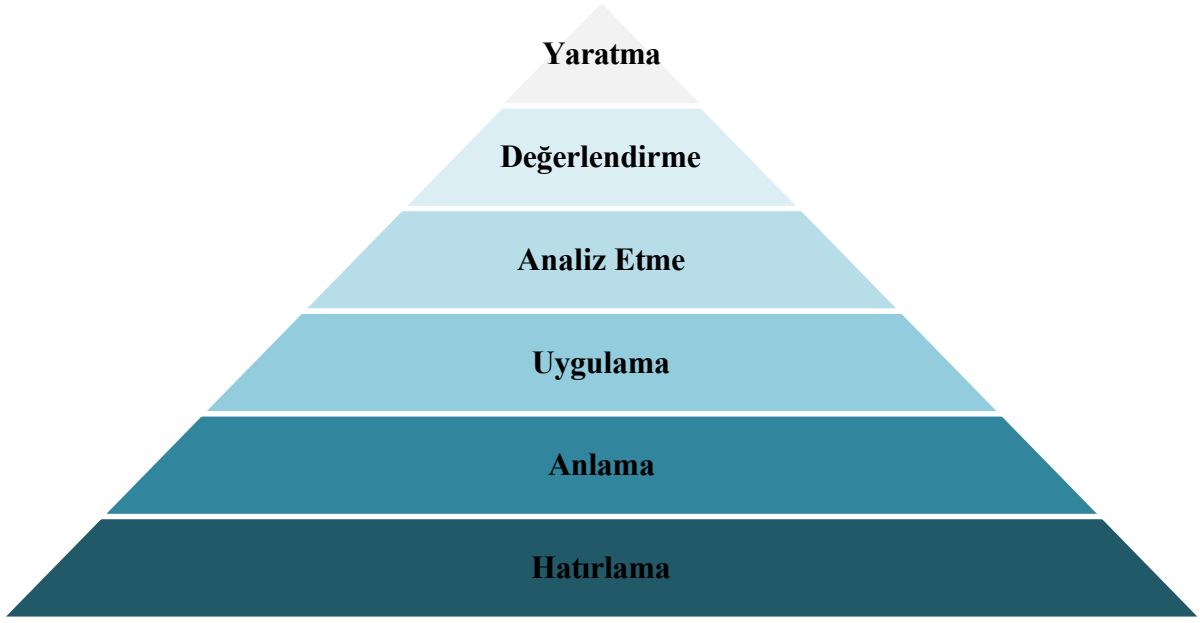

Şekil 2. Bloom Taksonomisi Bilişsel Alan Seviyeleri

Tablo 4: Bilişsel Alan Seviyeleri ve Örnek Fiiller

Hatırlama	Anlama	Uygulama	Analiz Etme	Değerlendirme	Yaratma
Tanır (Recognizes)	Açıklar (Explains)	Kullanır (Uses)	Analiz eder (Analyzes)	Sentezler (Synthesises)	Tasarlar (Designs)
Tanımlar (Defines)	Özetler (Summarizes)	Çözer (Solves)	Karşılaştırır (Compares)	Değerlendirir (Evaluates)	Geliştirir (Develops)
Hatırlar (Recalls)	Sınıflandırır (Classifies)	Gösterir (Demonstrates)	Gruplar (Groups)	Birleştirir (Combines)	Oluşturur (Composes)
Listeler (Lists)	Karşılaştırır (Compares)	Hesaplar (Calculates)	Bağlantı Kurar (Connects)	Kodlar (Codes)	Modeller (Models)
Söyler (States)	Yorumlar (Interprets)	Uygular (Applies)	Örüntü Çıkarır Reveal Patterns)	Geliştirir (Improves)	Simule eder (Simulates)
Belirler (Identifies)	Örneklendirir (Exemplifies)	Kurar (Sets up)	Kategorize eder (Categorizes)	Karar verir (Determines)	Yeniden düzenler (Rearranges)
Adlandırır (Names)	Farklılaştırır (Differentiates)	Test eder (Tests)	İnceler (Examines)	Bütçeler (Budgets)	İnşa eder (Constructs)
Seçer (Selects)	Değiştirir (Modifies)	Dener (Tries)	Farklılaştırır (Differantiates)	Doğrular (Validates)	Yaratır (Creates)
Etiketler (Labels)	Gözden geçirir (Reviews)	Çizer (Draws)	Araştırır (Investigates)	Onaylar (Confirms)	Üretir (Produces)
Sıralar (Sorts)	Yeniden yazar (Rewrites)	Uyarlar (Adapts)	Ayırır (Separates)	Seçer (Chooses)	
Eşleştirir (Matches)	Tartışır (Discusses)	Yapar (Performs)	İlişkilendirir (Correlates)	Önerir (Proposes)	
Yazar Writes)	Anlatır (Describes)	Türetir (Derives)	Parçalara böler (Breaks down)	Savunur (Defends)	

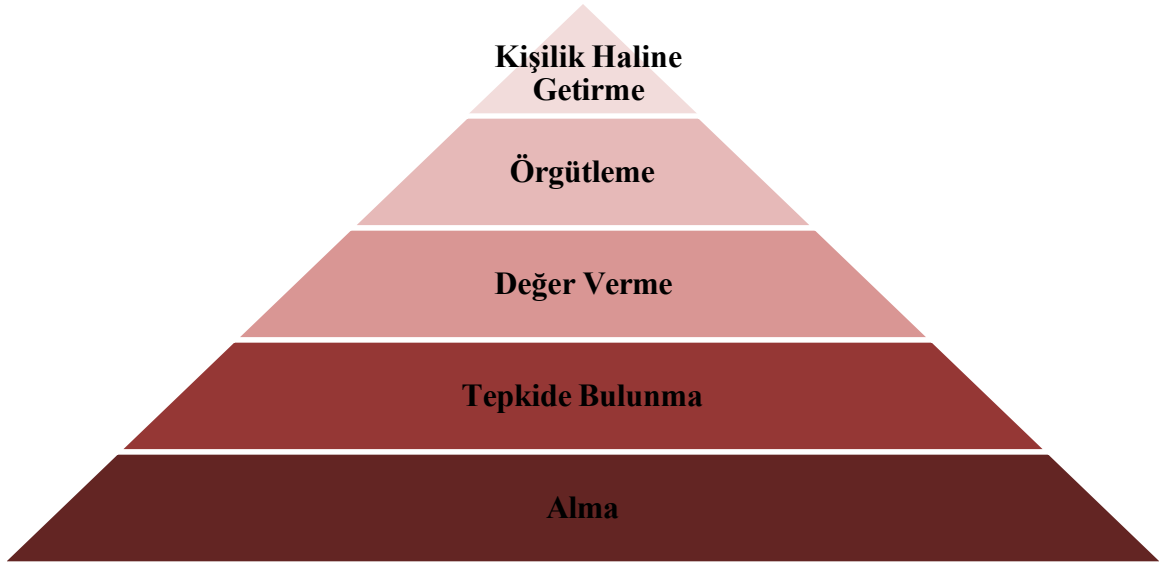

Şekil 3. Bloom Taksonomisi Duyuşsal Alan Seviyeleri

Tablo 5: Duyuşsal Alan Seviyeleri ve Örnek Fiiller

Alma	Tepkide Bulunma	Değer Verme	Örgütleme	Kişilik Haline Getirme
Farkına varır (Realizes)	Tepki verir (Reacts)	Savunur (Defends)	Düzenler (Organizes)	Destekler (Supports)
Dinler (Listens)	Kabul eder (Accepts)	Teşvik eder (Encourages)	Uyarlar (Adapts)	Savunur (Defends)
Dikkat eder (Pays attention)	İşbirliği yapar (Cooperates)	Önerir (Suggests)	Düzeltir (Changes)	Korur (Protects)
Gözlemler (Observes)	Gönüllü olur (Volunteers)	Değer verir (appreciates)	Karşı koyar (Resists)	Sürdürür (Continues)
Tanır (Recognizes)	Katılır (Joins)	Önem verir (Values)	Planlar (Plans)	Model olur (Models)
Algılar (Detects)	Onaylar (Approves)	Benimser (Adopts)	Çabalar (Struggles)	Gösterir (Shows)
İzler (Watches)	Yardım eder (Helps)	İçselleştirir (Internalizes)	Karar verir (Decides)	Takip eder (Follows)
Not alır (Takes note)	Destekler (Supports)	Uyar (Obeys)	Belirler (Determines)	İlham verir (Inspires)
Takip eder (Follows)	Uygular (Applies)	Tercih eder (Prefers)	Sistematikleştirir (Systematizes)	Liderlik yapar (Leads)

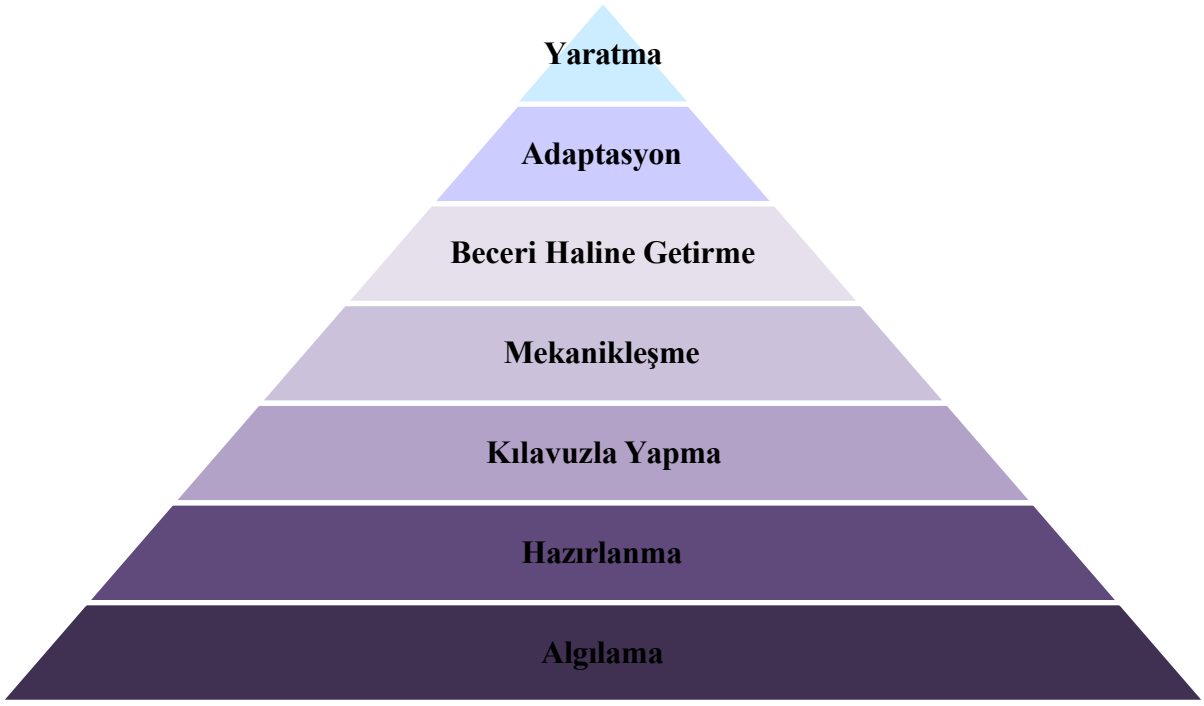

Şekil 4. Bloom Taksonomisi Psikomotor Alan Seviyeleri

Tablo 6: Psikomotor Alan Seviyeleri ve Örnek Fiiller

Algılama	Hazırlanma	Kılavuzla Yama	Mekanikleşme	Beceri Haline Getirme	Adaptasyon	Yaratma
Fark eder (Recognizes)	Hazırlar (Prepares)	Dener (Tries)	Uygular (Applies)	Kurar (Sets up)	Uyarlar (Adapts)	Yaratır (Creates)
Algılar (Perceives)	Pozisyon alır (Positions)	Uygular (Executes)	İyileştirir (Refines)	İnşa eder (Builds)	Değiştirir (Modifies)	İnovasyon yapar (Innovates)
Gözlemler (Observes)	Odaklanır (Focuses)	Kılavuzluk yapar (Guides)	Geliştirir (Improves)	Tamir eder (Repairs)	Esnetir (Alters)	Tasarlar (Designs)
Ayırt eder (Detects)	Hedef belirler (Sets)	Rehberlik alır (Gets guidance)	Tekrarlar (Repeats)	Ölçer (Measures)	Modifiye eder (Adjusts)	Geliştirir (Develops)
Tepki verir (Reacts)	Hazırlık yapar (Establishes)	Test eder (Tests)	Bağımsız uygular (Performs independently)	Karıştırır (Mixes)	Dönüştürür (Transforms)	Sentez yapar (Synthesizes)
Seçer (Selects)	Yerleşir (Aligns)		Koordine eder (Coordinatse)	Düzeltir (Changes)		Fomüle eder (Formulates)
Tanır (Identifies)	Düşünür (Thinks)		Hızlandırır (Speeds up)	Taslak oluşturur (Makes draft)		
Dikkat eder (Pays attention)	Koordine eder (Coordinates)		Ölçer (Measures)			
Ayırt etmek (Differantiates)						

2.7.2. Ders Akışı

Üniversitemizde bir yarıyılda sınav tarihleri dışında 14 hafta ders yapılmaktadır. Dersin haftalık içeriğini genel olarak yansıtacak şekilde kısa ve anlaşılır bir şekilde konu başlıklarının girilmesi gerekmektedir. Ders; uygulama veya laboratuvar içeriyorsa, uygulama/laboratuvar dersinin içeriği hakkında bilgilere yer verilmelidir.

Haftalık ders içerikleri yazılırken aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir.

1. Ders işlenen 14 haftalık konu başlığı olarak "Quiz, Ödev, Proje, Sunum, Konu Tekrarı, Genel Tekrar, vb." ifadeler yer almamalıdır.

2. Yazım ve imla kurallarına dikkat edilmelidir.

3. Farklı haftalarda aynı konu başlıklarının girilmesi gerekiyorsa; sonuna I-II-III şeklinde ekleme yapılmalıdır. **Örnek:** Paranın Zaman Değeri-I, Paranın Zaman Değeri-II vb.

4. Öğrencilerin derslere tanımlanan konularda ön hazırlık yaparak gelmeleri isteniyorsa "Ön Hazırlıklar" bölümüne gerekli bilgiler yazılabilir. **Örnek:** Sayfa 3-9, Bölüm 1.9 Sayılar, Üslü ve Köklü Sayılar, Sf: 22-23vb.

5. Her hafta uygulanacak ders yöntem ve teknikleri ayrıntılı olarak ilgili bölümde belirtilmelidir.

Ekle sekmesine tıklandıktan (Adım 16) sonra gelen ekranda ders ile ilgili haftalık akış ilk haftadan başlayarak konular Türkçe ve İngilizce girilmeli (Adım 17), ardından mevcut ekrandaki kaydet sekmesine tıklanarak (Adım 18) işlem tamamlanmalıdır. Her yeni hafta tanımlaması için bu işlem tekrarlanmalıdır.

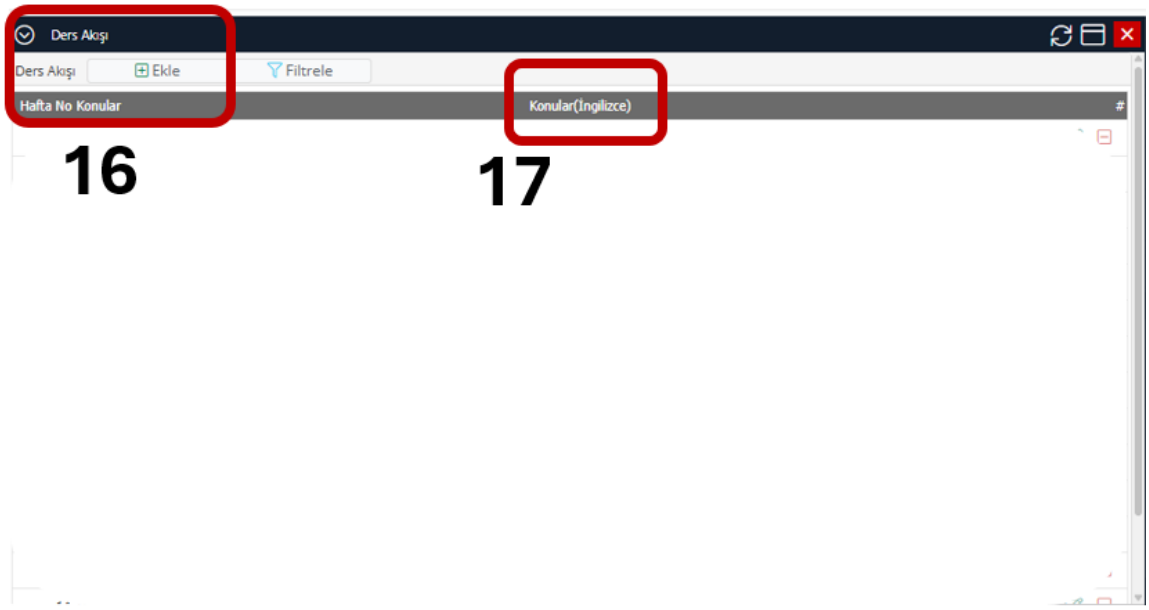
Ders Akışı
Ders Akışı
Ekle
Filtrele
Hafta No Konular
Konular(İngilizce)
16
17

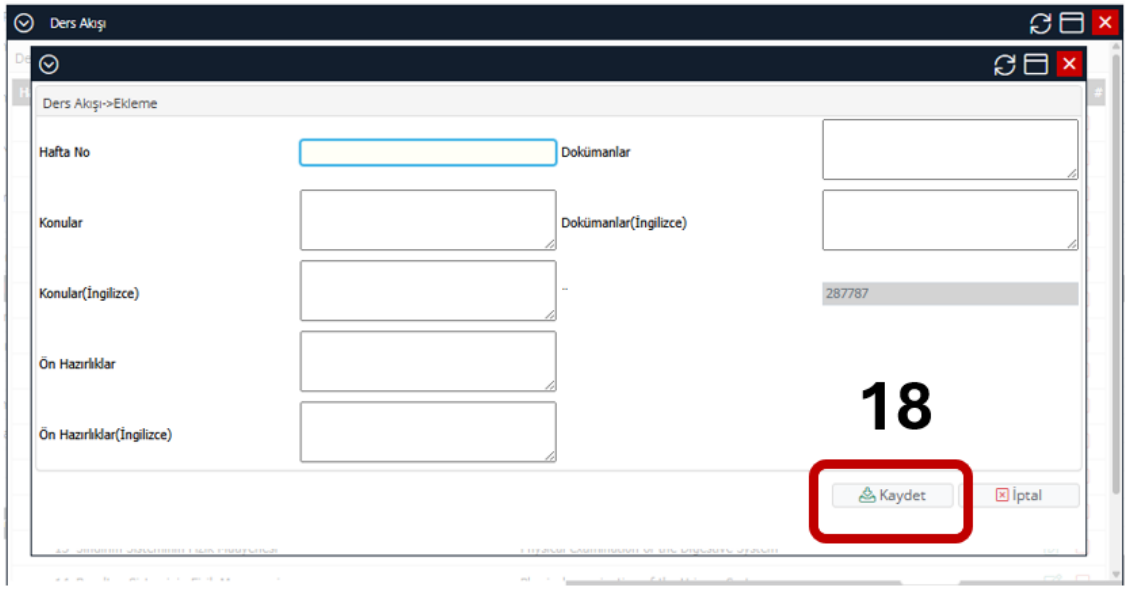
Ders Akışı
Ders Akışı->Ekleme
Hafta No
Konular
Konular(İngilizce)
Ön Hazırlıklar
Ön Hazırlıklar(İngilizce)
Dokümanlar
Dokümanlar(İngilizce)
287787
18
Kaydet
İptal

2.7.3. Dersin Kaynakları

Ders kapsamında kullanılacak ana kaynaklar ve varsa yardımcı kaynaklar mutlaka belirtilmelidir.

Kaynak bildirimlerinde aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir.

1. Dersin uygulandığı dil ile uyumlu en az 2 ana kaynak kullanılmalıdır.
2. Ana ve yardımcı kaynaklar net olarak belirtilmelidir.
3. Değişen dünya koşullarında kaynaklar güncel tutulmalı ve ulaşılabilir olmalıdır.
4. Kaynak bildirimlerinde APA 7 yazım kuralları yazım kuralları dikkate alınmalıdır. (APA 7 Yazım Kuralları ve Kaynak Gösterme)

Bununla birlikte, dersin sorumlu öğretim elemanının öğrencilerin ulaşabileceği açık kaynak ekleyip eklemediği de belirtilmelidir.

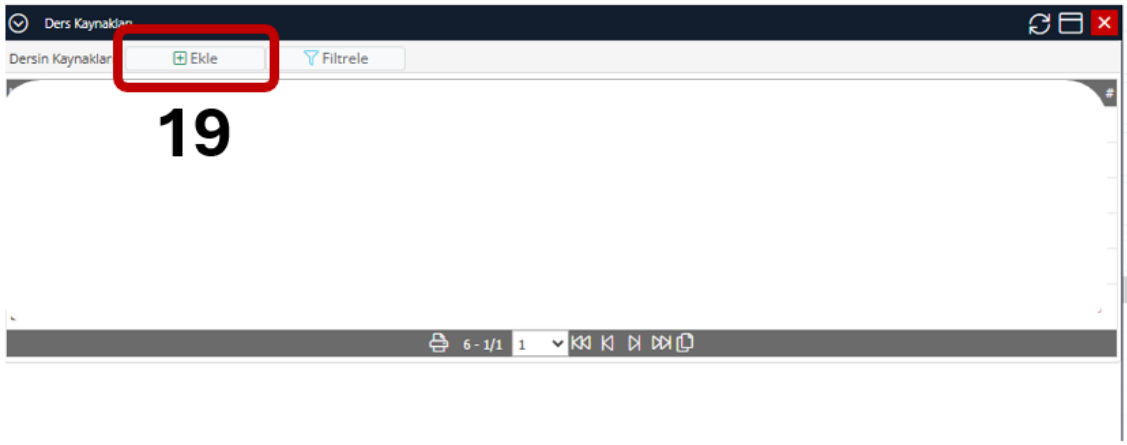

Ekle sekmesine tıklandıktan (Adım 19) sonra ders ile ilgili kaynak bilgileri ilk ana kaynaktan (AK1) başlayarak Türkçe ve İngilizce girilmeli (Adım 20), ardından sonra mevcut ekrandaki kaydet sekmesine tıklanarak (Adım 21) işlem tamamlanmalıdır. Her yeni kaynak girişi için bu işlem tekrarlanmalıdır.

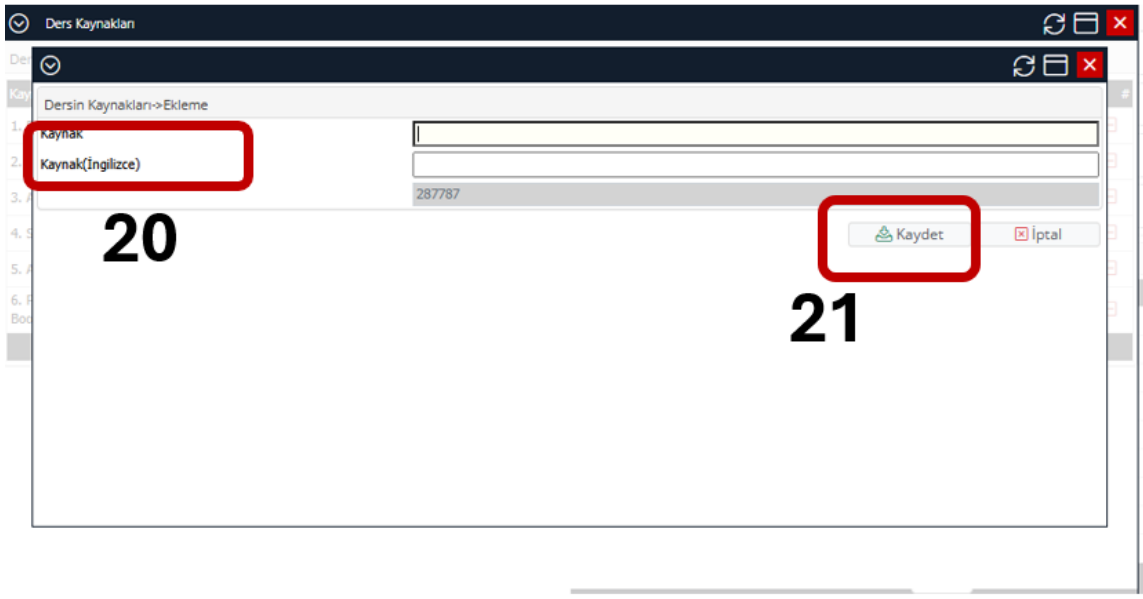

Örnek: Grady, J. S., Her, M., Moreno, G., Perez, C., & Yelinek, J. (2019). Emotions in storybooks: A comparison of storybooks that represent ethnic and racial groups in the United States. Psychology of Popular Media Culture, 8(3), 207– 217.

2.7.4. Dersin Program Çıktılarına Etkisi

Dersten sorumlu öğretim elemanı tarafından sisteme tanımlanan ders öğrenme çıktılarının program yeterliliklerine olan katkısı belirtilmelidir. Katkı seviyeleri; 1: Çok düşük, 2: Düşük, 3: Orta, 4: Yüksek, 5: Çok yüksek şeklinde derecelendirilmektedir.

Ders öğrenme çıktıları ile program yeterlilikleri arasındaki ilişki tanımlanırken aşağıda yer alan hususlara dikkat edilmelidir.

1. Bir ders öğrenme çıktısı en az bir program çıktısına katkı sağlamalıdır. Bir ders öğrenme çıktısı birden fazla program yeterliliğine katkıda bulunabilir. Ders öğrenme çıktısı ile program çıktısı 1 ila 5 arasında puanlanarak doldurulmalıdır, boş bırakılmamalıdır.

2. Ders öğrenme çıktısının program yeterliliğine katkısı anlamlı ve kullanılan değerlendirme ölçütleriyle kanıtlanabilir olmalıdır.

3. Ders öğrenme çıktılarının program yeterliliklerine katkısı çok düşük belirtilirse, dersin programa bir katkısının olmadığı dolayısıyla müfredatta gerek olmadığı anlamı taşır. Benzer şekilde bir ders öğrenme çıktılarının program yeterliliklerinin tamamına katkısı çok yüksek belirtilirse öğrencinin başka ders almasına gerek olmadığı anlamı taşır.

4. Ders öğrenme çıktılarının program öğrenme çıktılarına katkısı ilişkilendirilirken en üst satırdaki tüm seçeneği puan ortalamalarına göre otomatik doldurulduğundan bu alana müdahale edilmemeli, katkılar ayrı ayrı belirtilmelidir.

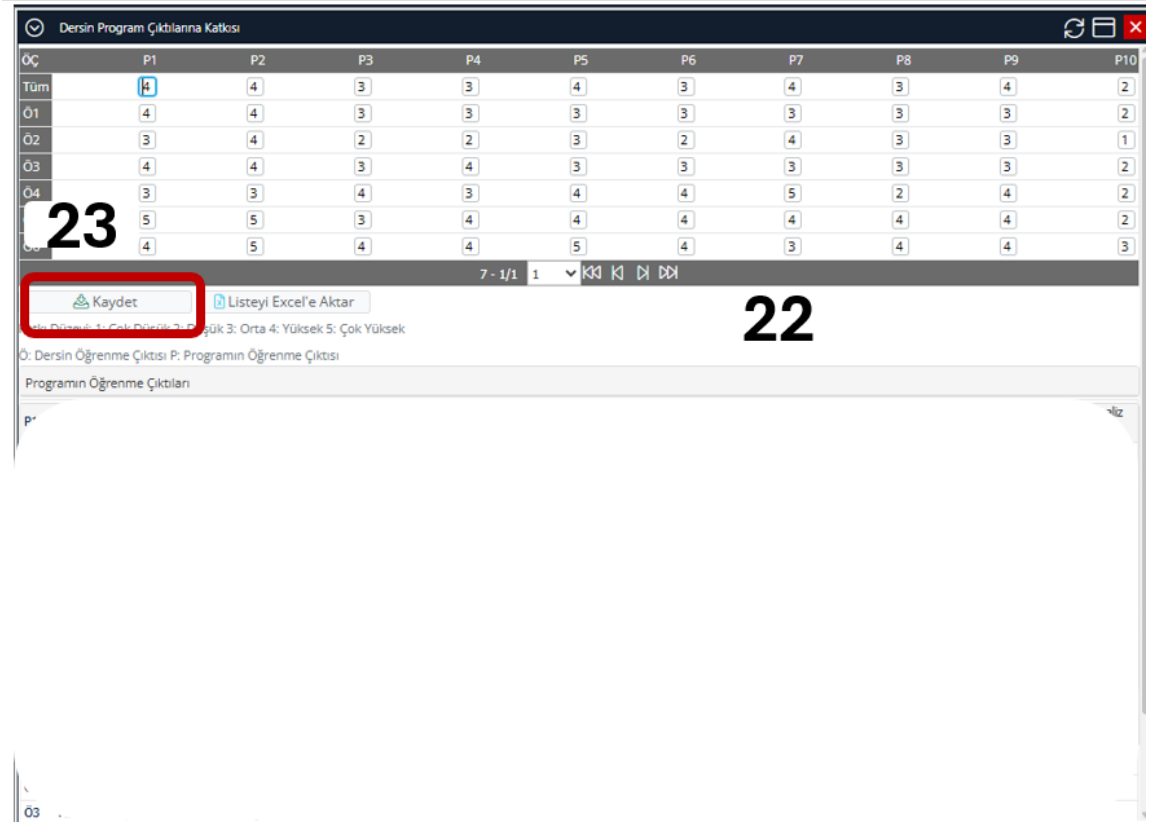

Ders öğrenme çıktılarının program yeterliliklerine katkıları uygun seviyede tanımlandıktan (Adım 22) sonra mevcut ekrandaki kaydet seçeneğine tıklanarak (Adım 23) işlem tamamlanmalıdır.

2.7.5. Dersin Koordinatörü ve Yetkilileri

Dersin veren öğretim elemanının akademik ünvanı, adı ve soyadı bilgisi güncel tutulmalıdır. Ders en az iki öğretim elemanı ile yürütülüyorsa tamamının bilgileri girilmelidir. Bu durumda bir öğretim elemanının sistemde dersin koordinatörü olarak belirtilmesi, ders bilgilerinin sistemde tanımlanması için yetkinin koordinatöre tanımlanması gerekir. Varsa dersin yardımcıları da belirtilmelidir.

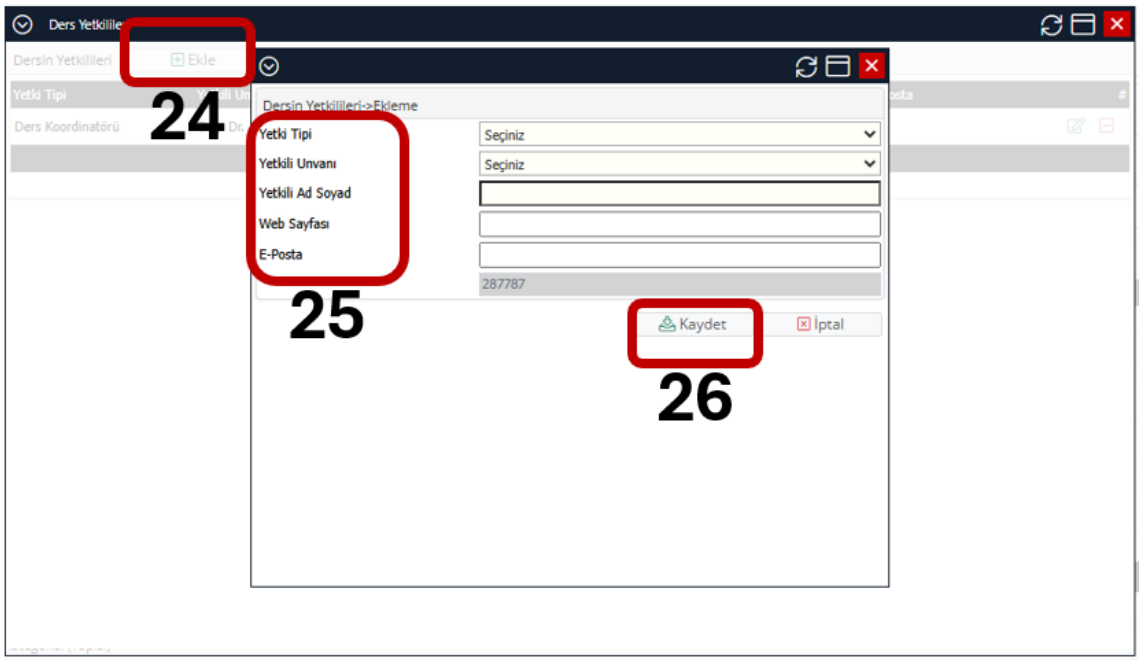

Ekle sekmesine tıklandıktan (Adım 24) sonra gelen ekranda yetki tipi, ünvanı, adı ve soyadı bilgileri girilmeli (Adım 25), ardından mevcut ekrandaki kaydet sekmesine tıklanarak (Adım 26) işlem tamamlanmalıdır. Yeni yetkili tanımlaması için bu işlemler tekrarlanmalıdır.

2.7.6. Ders İçin Önerilen Diğer Dersler

Programın mevcut müfredatında ilişkili olan dersler bu bölümde belirtilmelidir.

Ekle sekmesine tıklandıktan (Adım 27) sonra gelen ekranda önerilen ders listesinden uygun ders seçilmeli (Adım 28), ardından mevcut ekrandaki kaydet sekmesine tıklanarak (Adım 29) işlem tamamlanmalıdır. Her yeni ders önerisi için bu işlem tekrarlanmalıdır.

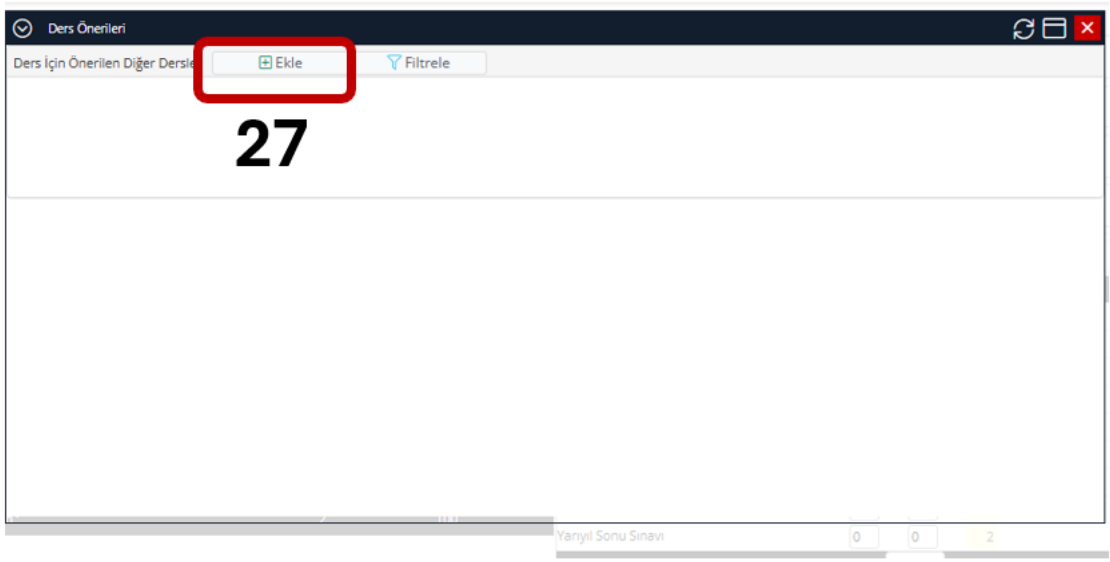

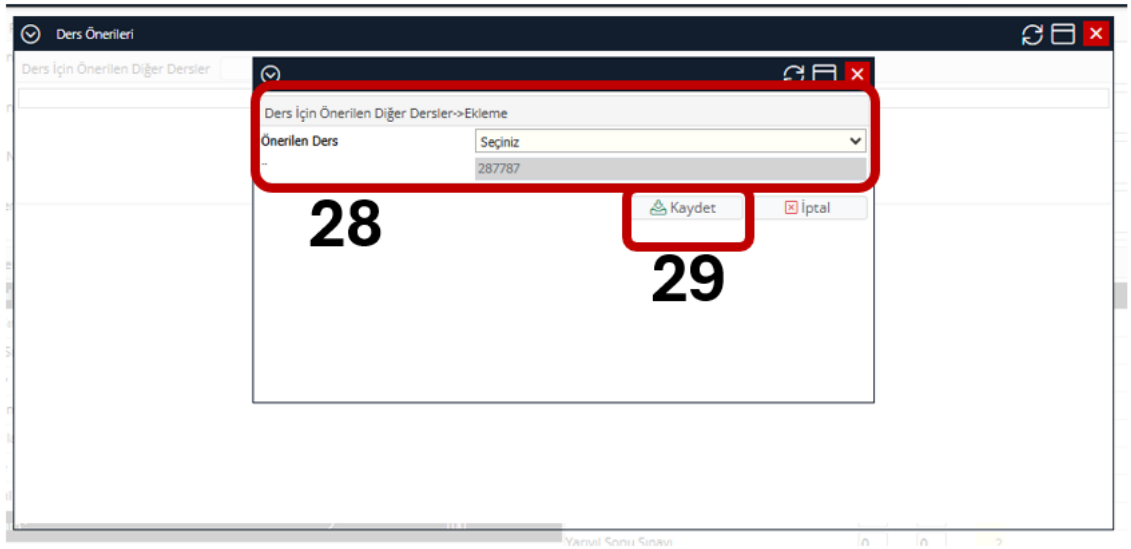

2.7.7. Dersin BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri İle İlişkilendirilmesi

Birleşmiş Milletler tarafından 2015 yılında kabul edilen Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (SKH); ekonomik büyüme, sosyal kapsayıcılık ve çevresel sürdürülebilirliği bütüncül bir çerçevede ele alan küresel bir yol haritası sunmaktadır. Bu hedeflerin hayata geçirilmesinde yükseköğretim kurumları kritik bir rol üstlenmekte; özellikle ders bilgi paketleri, sürdürülebilir kalkınma vizyonunun eğitim-öğretim süreçlerine entegre edilmesinde temel bir araç olarak öne çıkmaktadır.

Ders bilgi paketi, bir dersin yalnızca disiplin temelli bilgi aktarımıyla sınırlı kalmayıp, toplumsal sorumluluk, etik farkındalık, çevresel duyarlılık ve küresel vatandaşlık gibi sürdürülebilir kalkınmanın temel bileşenlerini desteklemesi mümkün hale gelmektedir. Dolayısıyla ders bilgi paketlerinin SKH ile ilişkilendirilmesi, yükseköğretimde kalite güvencesi ve program çıktılarının uluslararası standartlarla uyumlu hale getirilmesi açısından stratejik bir önem taşımaktadır.

Ders bilgi paketlerinde SKH'lerin açık biçimde tanımlanması ve ders öğrenme çıktılarıyla eşleştirilmesi, öğrencilerin küresel sorunlara yönelik farkındalık kazanmalarını ve disiplinlerarası düşünme becerileri geliştirmelerini desteklemektedir. Örneğin, yoksulluğun azaltılması (SKH 1), nitelikli eğitim (SKH 4), toplumsal cinsiyet eşitliği (SKH 5) veya iklim eylemi (SKH 13) gibi hedeflerin ders içeriklerine entegre edilmesi, öğrencilerin akademik bilgiyi toplumsal ve çevresel bağlamda değerlendirebilmelerine olanak tanımaktadır. Bu durum, mezunların yalnızca mesleki yeterliliklere değil, aynı zamanda sürdürülebilir kalkınma odaklı yetkinliklere de sahip bireyler olarak yetişmelerini sağlamaktadır. Aynı zamanda, üniversitelerin kurumsal sürdürülebilirlik stratejilerine katkı sunmakta ve yükseköğretimin toplumsal etki alanını genişletmektedir. Bu yaklaşım, üniversitelerin ulusal ve uluslararası akreditasyon süreçlerinde şeffaflık ve hesap verebilirlik düzeyini artırırken, aynı zamanda araştırma, eğitim ve topluma hizmet faaliyetlerinin sürdürülebilir kalkınma perspektifiyle bütünleşmesine zemin hazırlamaktadır.

SONUÇ

Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK) tarafından yürütülen Kurumsal Akreditasyon Programı kapsamında hazırlanan bu kılavuz, akademik personelin ders bilgi paketlerine ilişkin sorularına sistematik ve bütüncül yanıtlar sunmak amacıyla oluşturulmuştur. Kılavuz, tüm yükseköğretim kurumlarında olduğu gibi üniversitemizde de sürekli iyileştirme yaklaşımı ve sürdürülebilir kalite güvencesi anlayışının temel bileşenlerinden biri olan program ve ders bilgi paketlerinin hazırlanma süreçlerine ilişkin ilke, yöntem ve uygulamaları kapsamlı biçimde ortaya koymaktadır.

KAYNAKLAR

APA 7 Yazım Kuralları ve Kaynak Gösterme Kılavuzu, URL: https://dergipark.org.tr/tr/download/journal-file/31687 (Erişim Tarihi: 10/02/2026)

Bartın Üniversitesi Ders Bilgi Paketi Hazırlama Kılavuzu, 2015

Bloom Taksonomisine Göre Öğrenme Alanlari ve Ders Öğrenme Çiktilarinin Oluşturulmasi, URL: https://kalite.ebyu.edu.tr/wp-content/uploads/2023/07/EK-1-Ogrenme-Ciktisi-Turu.pdf (Erişim Tarihi: 10/02/2026)

Çukurova Üniversitesi Eğitim Bilgi Sistemi (EBS) Üzerinde Ders Bilgi Paketi Oluşturma Sürecine Yönelik Öneriler

Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi AKTS, Program ve Ders Bilgi Paketi Hazırlama Kılavuzu, URL: https://oidb.isparta.edu.tr/assets/uploads/sites/73/files/isubu-ders-bilgi-paketi-kilavuzu.pdf (Erişim Tarihi: 10/02/2026)

Köğce, D., Aydın, M., & Yıldız, C. (2009). Bloom taksonomisinin revizyonu: Genel bir bakış. *İlköğretim Online*, *8*(3), 1-7.

Maden, S., & Arıcı, Ş. (2022). Bloom Taksonomisinin öğretim sürecinde kullanılmasıyla ilgili lisansüstü tezlerin eğilimleri: bir içerik analizi. *Türkiye Eğitim Dergisi*, *7*(2), 413-426.

Özmen, Ö. N. T., Özdağoğlu, G., Damar, M., Akdeniz, E., Özer, P. S., Duygulu, E., ... & Topoyan, M. (2015). Bologna süreci kapsamında Dokuz Eylül Üniversitesi bilgi paketi tasarım sürecine makro bakış. *Yükseköğretim Dergisi*, *5*(3), 162-169.

Program/Ders Bilgi Paketi Hazırlama ve Öğrenme Kazanımı Yazma Kılavuzu (Revize Edilmiş), URL: https://cuek.cu.edu.tr/storage/Program%20Ders%20Bilgi%20Paketi%20Haz%C4%B1rlama%20K%C4%B1lavuzu.pdf (Erişim Tarihi: 10/02/2026)

Tutkun, Ö. F., & Okay, S. (2012). Bloom'un yenilenmiş taksonomisi üzerine genel bir bakış. *Sakarya University Journal of Education*, *1*(3), 14-22.

Türkiye Yeterlik Çerçevesi, 2015. URL: https://www.tyc.gov.tr/sayfa/seviye-tanimlayicilari-i712200cd-6948-4b48-8c34-4ad207efbaac.html (Erişim Tarihi: 10/02/2026)

Türkiye Yeterlilik Çerçevesi, URL: https://portal.tyc.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 10/02/2026)

Ünvan, C. (2020). AKTS Etiketi ile Ödüllendirilen Türk Yükseköğretim Kurumlarının AKTS Bilgi Paketi'nin Değerlendirilmesi. *Turkish Studies-Educational Sciences*, *15*(6).